

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ У ДЗЕРКАЛІ ЗМІ:

**За повідомленнями
друкованих та інтернет-ЗМІ, телебачення і радіомовлення
10 грудня 2013 р., вівторок**

ДРУКОВАНІ ВИДАННЯ

- Напруга над Євромайданом** *Іван Леонов, "Україна молода"*2
- Зауважимо, що у найкритичніший момент серед протестувальників з'явилися дипломати з іноземних посольств. Тож, можливо, саме їх поява змусила когось у високих кабінетах відмовитися від штурму або призупинити «зачистку» від мітингарів будівель КМДА та Будинку профспілок? Адже саме неподалік цих установ концентрація міліцейських спецпідрозділів була найвищою.
- Валерія Лутковська: «Ви не побачите мене поруч з політиками, я — там, де народ»** *"Голос України"*3
- Інтерв'ю з Уповноваженим з прав людини В.Лутковською ми записали в її робочому кабінеті на вулиці Інститутській, що розташований в самому серці столиці та центрі політичних протестів, що тривають в Києві. Не обмежуючись цією темою, ми поговорили також про стан дотримання прав людини в Україні, протидію катуванням та невиконання державою своїх обов'язків перед населенням з соціальних пільг.
- Острые углы круглого стола** *Сергей Сидоренко, "КоммерсантЪ" (Украина)*.....7
- Сегодня в Киеве должны состояться переговоры Президента Украины В.Януковича с тремя его предшественниками. В пресс-службе Главы государства утверждают, что эта встреча начинает серию круглых столов для поиска выхода из политического кризиса. Лидеры оппозиции скептически восприняли такую идею, хотя и не ответили категорическим отказом. О необходимости переговоров говорят также западные политики, но власть категорически против привлечения зарубежных посредников.
- Депутатов ставят под вопрос** *Галина Корба, Валерий Калныш, "КоммерсантЪ" (Украина)*8
- Служба безопасности Украины и Генпрокуратура приступили к расследованию инцидентов, которые произошли в ходе массовых акций протеста в центре Киева. В ГПУ начали опрашивать народных депутатов оппозиционных фракций в связи с разгоном сотрудниками милиции демонстрантов 30 ноября. В СБУ пообещали в рамках уголовного производства о попытке захвата государственной власти допросить политиков, которые призывали к блокированию правительственного квартала и смене руководства страны. В оппозиции обвинения СБУ назвали необоснованными.
- Марш мільйону: нові барикади, «фанерні» оплески регіоналів і повалення ідола** *Журнал "Український тиждень"*9
- Тим часом на сцені – традиційний для біло-синіх мітингів Олег Калашніков. Агітує присутніх підтримувати політику президента і будувати Європу в Україні. Мітингарі не реагують. Після спічу промовця лунають оплески. З колонок. Любителі ПР мовчки махають прапорами. Чути до болю знайому пісню “Єднаймося”.

ІНТЕРНЕТ-ЗМІ

Володимир Литвин: «У нас є ментальна риса, яка перейшла в генетичну - українці не любили і ніколи не будуть любити владу» *Подпольный лектор*11

Украинский политик. Лидер Народной партии. Кандидат на пост Президента Украины в 2010 году. экс Председатель Верховной Рады Украины. Герой Украины. Заслуженный деятель науки и техники Украины. Лауреат Государственной премии Украины в области науки и техники. Доктор исторических наук. Великий офицер орденов Великого князя Литовского Гядиминаса. Народный депутат Украины.

БЛОГИ

Сергій Каплін: «Самоучитель по блокированию Азарова» *lb.ua*19

Спустя пару часов "техника" Попова уезжает. Один американец в недоумении от миссии спецтехники. Город "лег" от снегопада, а трактора как танки направили свои ковши в сторону митингующих. Он говорит, что не понимает как это возможно, потом что-то о налогах и правах, свободе... Наше блокирование пока удачно, они отступают. Блокирование - один из главных раздражителей власти и режима в целом.

ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

Андрій Пінчук: «Партія Регіонів не підтримуватиме вимоги висунуті опозицією» *5 канал, Час новин*.....19

Поваленого Леніна продають в Інтернеті *Телеканал новин "24"*20

Про мінування трьох столичних станцій метро: Хрещатик, Театральна і Майдан Незалежності повідомив невідомий *ICTV, Факти*.....20

Бойцы МВД демонтировали палаточный городок у Кабмина *Интер, Подробности*21

Кабмин без палаточного городка и баррикад *ТРК "Украина", События*23

Позиція Олега Царьова співпадає з завданням Росії по ізоляції України *Радіо Свобода*24

Гості «Вашої Свободи»: член Парламентської асамблеї ОБСЄ Оксана Калетник, народний депутат України, та Аркадій Бущенко, виконавчий директор Української гельсінської спілки з прав людини *Радіо Свобода, Ваша Свобода*24

Друковані видання

Напряга над Євромайданом
Іван Леонов, "Україна молода"

Потрапити до центру Києва вчора можна було лише на власних двоох. Усе почалося в неділю, коли учасники акції протесту заблокували вулиці урядового кварталу (так званого «трикутника влади»), виставивши блокпости, намети, перекривши дороги підручними засобами та колючим дротом. Після чого одразу про себе нагадала Служба безпеки, повідомивши через прес-центр про відкриття слідчими саме 8 грудня кримінального провадження за фактом вчинення дій, спрямованих на захоплення державної влади, згідно з ч.1. ст.109 КК. Санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років.

А вже у понеділок до активних дій перейшло і МВС: із військової частини у Василькові вдалося вирватися спецпідрозділам Внутрішніх військ, які вже до обіду повністю оточили Майдан Незалежності, перекривши рух на головних вулицях вантажівками і підігнавши до Бессарабки пожежні машини, які розгорнули гідранти на морозі. Відповідно, в центр столиці неможливо було потрапити ні наземним, ні підземним транспортом. А вже після появи в центрі столиці близько тисячі бійців спецпідрозділів «Тигр», «Беркут» та інших міліція перекрила станції метро «Хрещатик», «Майдан Незалежності» та «Театральну» нібито через мінування.

Згодом силовики почали коментувати пресі ситуацію. «До чергової частини столичної міліції надійшло анонімне повідомлення про замінування центральних станцій метрополітену «Хрещатик», «Майдан Незалежності» та «Театральна». Більше він нічого не сказав, кинув трубку, — повідомила речниця столичної міліції Ольга Білик. — Тому вирішено заблокувати ці станції, там розпочали роботу вибухотехніки. Коли закінчать — сказати важко, бо дуже велика територія».

Увесь Євромайдан застиг в очікуванні можливого штурму. Мітингувальники пропускали в центр лише машини швидкої допомоги та «Укрпошти». Ще й забарикадували підземний перехід на Майдані. Мовляв, бійців спецпідрозділів можуть організовано привезти для розгону саме на метро. Зауважимо, що у найкритичніший момент серед протестувальників з'явилися дипломати з іноземних посольств. Тож, можливо, саме їх поява змусила когось у високих кабінетах відмовитися від штурму або призупинити «зачистку» від мітингарів будівель КМДА та Будинку профспілок? А вже саме неподалік цих установ концентрація міліцейських спецпідрозділів була найвищою.

Додав напруги «регіонал» **Володимир Олійник**, який заявив, що правоохоронці можуть застосувати «адекватні» силові методи при розблокуванні будівлі столичної мерії в разі опору. Мовляв, розблокувати дозволяє відповідне рішення суду. Сумнівів у підготовці до зачистки Майдану не було й у лідерів опозиції. «Ми зараз будемо боронити наш Майдан», — заявив **Арсеній Яценюк**. А **Віталій Кличко** підійшов до бійців спецпідрозділів і попередив їх про відповідальність за таку зачистку. На думку лідера партії УДАР, оточення Майдану бійцями ВВ — психологічний тиск на мітингувальників.

«Ми закликаємо всіх терміново прибути на Майдан. Чим більше нас тут буде, тим швидше ми зірвемо плани влади. Я закликаю негайно всіх прийти на Майдан Незалежності», — заявив Кличко.

Лідер партії «Свобода» Олег Тягнибок теж закликав мітингувальників у центрі Києва не панікувати через появу Внутрішніх військ, бо підтягнутих сил міліції не вистачить для розгону Майдану. «Зараз у Києві стільки міжнародних спостерігачів, що влада не піде на силовий розгін Майдану», — заспокоїв пан Тягнибок.

Слова «свободівця» певною мірою підтвердив і перший заступник начальника штабу ВВ Олександр Олещенко. Мовляв, Внутрішні війська не мають завдання зачищати акцію протесту на Майдані, а мають на меті лише охорону громадського порядку.

Певний час між правоохоронцями і протестувальниками відбувалося лише психологічне протистояння. Важко сказати, чи планувала влада штурм, чи просто вирішила пограти м'язами, але в окремих точках люди почали оточувати самих правоохоронців. Мовляв, ви охороняєте громадський порядок, а ми вас — від можливих провокаторів.

<http://www.umoloda.kiev.ua/number/2381/283/84741/>

Валерія Лутковська: «Ви не побачите мене поруч з політиками, я — там, де народ»
"Голос України"

Інтерв'ю з Уповноваженим з прав людини Валерією Лутковською ми записали в її робочому кабінеті на вулиці Інститутській, що розташований в самому серці столиці та центрі політичних протестів, що тривають в Києві. Не обмежуючись цією темою, ми поговорили

також про стан дотримання прав людини в Україні, протидію катуванням та невиконання державою своїх обов'язків перед населенням з соціальних пільг.

— 10 грудня — День прав людини. Як Ви оцінюєте стан дотримання прав людини в Україні? Чи можна стверджувати, що людина в Україні є захищеною?

— Однозначної відповіді на це питання не існує. Її вам не дасть Омбудсмен в жодній країні світу. Хоча б тому, що є різні рівні правового захисту людини. І на кожному з цих рівнів ситуація відмінна. Наприклад, на рівні Конституції можна говорити, що права людини гарантовані максимально. Українську Конституцію 1996 року визнано однією з найпрогресивніших в світі. Є інший рівень — права людини, закріплені в законах. Тут сказати, що вітчизняне законодавство є ідеальним, буде великим перебільшенням. Разом з тим за останні роки зроблено значні кроки з його удосконалення саме в сфері захисту прав людини. Варто сказати і про новий Кримінальний процесуальний кодекс, і про Закон «Про безоплатну правову допомогу». Коли кожна особа, яка затримується, має безумовне право на отримання юридичної допомоги. У разі, якщо вона не може її оплатити, держава гарантує її безплатне надання. Є і ще один рівень — виконання законів, як почувасться людина в спілкуванні з органами влади в реальному житті. Ось тут маємо значні проблеми.

— Прозвучала репліка щодо невиконання законів. У країні існує безліч законів, що декларують різноманітні пільги. Багато з них не виконуються. Це породжує серед людей відчуття приниження, недовіри до влади. Поділіться, будь ласка, своїм баченням — що робити в цій ситуації. Можливо, влада повинна бути чесною по відношенню до своїх громадян і сказати — ось ці пільги ми залишаємо, і вони виконуватимуться на 100 відсотків, а ці — держава просто немає можливості реалізувати.

— Не забувайте, що ми маємо статтю 22 Конституції, відповідно до якої при прийнятті законів не можуть бути звужені права людини. Є і відповідна позиція Конституційного Суду, і я не даю оцінку — правильна вона чи неправильна. Та вона, на мою думку, більше «математична», аніж «юридична». Конституційний Суд вважає, що якщо в законі прописано, що особа має право на отримання 48 гривень, то в наступному законі повинно бути закріплено або 48 гривень, або 49, однак в жодному разі не менше. Це трішки формальний підхід. Оскільки не оскаржується саме право на пільгу, а йдеться про те, скільки держава може сплатити, виходячи з поточної економічної ситуації. Однак це питання не до мене, це питання до законодавчої влади, і тут потрібно приймати комплексне політичне рішення.

— Ви торкнулися питання нового Кримінального процесуального кодексу. Чи можна казати, що цей документ за рік свого існування приніс якісь конкретні результати?

— Конкретні цифри я не зможу вам надати, оскільки Уповноважений з прав людини не є повноцінним учасником кримінального процесу. Ми можемо бути лише спостерігачами і дуже часто використовуємо це право, коли представник Омбудсмена просто присутній в залі судового процесу, аби упевнитися, що права людини не порушуються. Що стосується статистики, то тут ми послуговуємося загальнодоступною інформацією зі ЗМІ. Позитивними є дані про збільшення виправдувальних вироків, оскільки раніше, якщо я не помиляюсь, їх кількість була приблизно на рівні однієї соті відсотка. Крім цього, значно скоротилися строки розгляду кримінальних справ. Менше надходить скарг на дії правоохоронців під час досудового розслідування. Зрозуміло, що такі скарги продовжують надходити, однак їх стало менше. Ми пов'язуємо це з тим, що більше не існує необхідності для слідчих вибивати з затриманого явку з повинною. І це один з основних позитивних результатів, який ми маємо від нового КПК.

— Правоохоронна система за цей рік змінилася? Маю на увазі, чи змінився середньостатистичний міліціонер, прокурор, суддя?

— Суто суб'єктивно скажу, що реформуватися міліція буде ще довго, і поле для вдосконалення є. Що є безумовним позитивом, це те, що вже сьогодні слідчі звикли, що одразу після затримання людини, вони повинні повідомити центр безоплатної правової допомоги. Лише в присутності «безплатного» адвоката людина може відмовитися від допомоги держави та запросити власного адвоката. Слідчі ставляться зараз до цього абсолютно спокійно, без

роздратування, не примушують затриманого давати свідчення до приїзду адвоката. Тому мені здається, що слідчі змінилися також.

— *Готуючись до інтерв'ю, я дізнався що в Україні вже понад рік діє так званий Національний превентивний механізм, що дозволяє відслідковувати порушення прав людини в місцях примусового тримання. Розкажіть, будь ласка, про це більш детально.*

— Оскільки ви не працюєте в системі пенітенціарної служби, відповідно, ви нічого про це не чули. Однак працівники виправних колоній, психіатричних лікарень, дитячих будинків вже встигли відчутися дію Національного превентивного механізму на собі. Нині ми здійснили вже більше 400 виїзних перевірок за новими правилами.

Взагалі Національний превентивний механізм повинен був бути створений в нашій державі ще в 2006 році, коли було ратифіковано Факультативний протокол до Конвенції ООН проти катувань. Згідно з цим документом, в державі має бути спеціальний незалежний орган, що здійснює постійні моніторингові візити, аби попередити порушення прав людини в місцях несвободи. При цьому під місцями несвободи розуміються не лише звичні для нас тюрми та слідчі ізолятори, а й абсолютно всі місця, з яких особа не може вийти за власним бажанням. Таких місць у нас по країні нараховується близько шести тисяч, і вони перебувають у віданні 11 державних органів. Це і дитячі будинки, це і психо-неврологічні інтернати, це психіатричні лікарні і тому подібне. Не можу сказати, що ми відвідали їх всіх, але принаймні ми відвідали всі типи. І в кожному з цих типів ми знайшли певні системні проблеми у поводженні з людьми.

За результатами перевірок, ми надаємо свої рекомендації відповідному міністерству чи відомству щодо усунення цих проблем.

— *Чиновники прислухаються до ваших рекомендацій, проблеми розв'язуються?*

— Потрібно розуміти, що Уповноважений з прав людини не має права надавати приписи чи вказівки. Та що стосується системних проблем, ми звертаємося до Кабінету Міністрів, і вже Прем'єр-міністр дає доручення тому чи іншому органу центральної влади. Таким чином, наші рекомендації стають обов'язковими до виконання.

— *Уряд не ігнорує ваші звернення, іде назустріч Уповноваженому з прав людини?*

— Завжди дослухається.

— *Штату працівників Омбудсмена достатньо, аби здійснювати такий моніторинг.*

— Ми працюємо за системою «Омбудсмен +», це означає, що перевірки здійснюють не лише представники Уповноваженого, а й громадські організації та волонтери. Організовані курси для тих людей, хто хоче стати учасником Національного превентивного механізму та здійснювати моніторинг місць несвободи. За результатами цих підготовчих курсів, кандидатури погоджуються на експертній раді, та якщо приймається рішення щодо можливості участі тієї чи іншої людини в громадському моніторингу, списки подаються мені, і я видаю таким особам мандати.

— *Охочих багато?*

— Багато. На сьогодні вже близько 200 осіб мають мандати на здійснення моніторингових візитів спільно з працівниками секретаріату.

— *Як проходять перевірки місць несвободи? Ви повідомляєте той заклад, в який плануєте прибути з перевіркою?*

— Категорично ні. Раніше ми повідомляли, до якої області плануємо виїхати. Однак змінили підхід, оскільки до наших приїздів готувалися. І хоча в цьому був певний позитив, оскільки, наприклад, пластикові вікна, які встановлювали до нашого візиту, залишалися на своїх місцях і після нашого від'їзду. Та це не давало можливості побачити об'єктивну картину того, що відбувається «за зачиненими дверима». Тому нині всі наші візити є абсолютно несподіваними.

— *Уявляючи подібну перевірку, я припускаю, що адміністрація, скажімо, виправної колонії супроводжує перевіряючих, тож питати у засуджених про умови тримання немає сенсу. У присутності конвою, відповідь не буде щирою.*

— Ні, тут ви помиляєтесь. Закон про Уповноваженого надає право спілкуватися з особою конфіденційно наодинці. Отже, як тільки ми заходимо в колонію чи слідчий ізолятор, ми одразу повідомляємо адміністрацію, що таке право у нас є, і ми його будемо використовувати. Ми заходимо до камери, кажемо адміністрації — «дякуємо дуже» і просимо зачинити двері. Адміністрація залишається з того боку в коридорі, і ми спокійно спілкуємося з тими, хто перебуває в камері. Це вже відпрацьовано не один раз, до цього вже спокійно ставляться працівники пенітенціарної служби, працівники МВС. Вони зазвичай були категорично проти того, щоб залишати нас сам на сам з особою, яка утримується. Зараз вони це сприймають спокійно. Жодної протидії немає.

— *Україна є одним з лідерів в Європі з прогнаних справ в Європейському суді з прав людини. Рішення, що приймаються цим судом, найбільш об'єктивно окреслюють ті системні проблеми, що існують в державі. Це і несправедливе судочинство, катування, невиконання судових рішень, порушення строків розгляду справи в суді. Омбудсмен реагує на конкретні випадки порушення прав людини. Скажіть, що робиться Уповноваженим з прав людини, щоб вирішити ці проблеми не в одиничних випадках, а системно? Чи є, можливо, якісь ініціативи зі зміни законодавства?*

— Прошу врахувати, що відповідно до Конституції Омбудсмен позбавлений права законодавчої ініціативи. Та навіть з урахуванням цього, ми намагаємося діяти не методом «гасіння пожежі», а системно вирішувати комплекси проблем. Отримуючи навіть одну скаргу з певного питання, ми одразу готуємо подання до Кабінету Міністрів і органу, який допустив порушення, та просимо розробити відповідний нормативно-правовий акт. Окрім цього, ми присутні на всіх засіданнях уряду, маємо можливість висловлювати свою позицію з кожного рішення чи законопроекту, що виходить зі стін Кабінету Міністрів. Так само ми працюємо і з парламентом. Практично 50 відсотків доповіді Уповноваженого з прав людини у 2012 році було присвячено якраз тим системним проблемам, що були ідентифіковані Європейським судом з прав людини. Але тут, як і у питанні з пільгами, повинна бути політична воля. В іншому випадку, ми накопичуватимемо не лише прогнані Україною справи в Європейському суді, а і множитимемо незадоволення та недовіру власних громадян.

— *Наостанок ми не можемо не торкнутися подій останніх днів, зокрема, розгону мітингувальників 30 листопада та масові протести з цього приводу. Чи надходили до вашого офісу скарги та яка реакція була з вашої сторони?*

— З 5 години ранку 30 листопада представники Уповноваженого разом з правозахисниками працювали в Шевченківському відділенні Міністерства внутрішніх справ (відділок, куди звозили затриманих. — Ред.). З'ясовували у затриманих, чи потрібна їм допомога. Після того, працювали на Михайлівській площі, куди зішлись мітингувальники після нічних подій, стояли між «Беркутом» і студентами до прибуття народних депутатів. Вже потім зібралися в нашому приміщенні, аби сформулювати свою позицію стосовно того, що сталося. І не можу не повторити те, що казала раніше — Конституція гарантує право особам збиратися мирно, такі гарантії містяться в Європейській конвенції з прав людини. І те, що правоохоронці брутально порушили це право, є категорично неправильним. Одразу 30 листопада ми відкрили власне провадження по цій справі, його мета — просити Генеральну прокуратуру ініціювати кримінальне розслідування цих подій, провести це розслідування ефективно і прозоро для громадськості. Інша наша мета — це максимально широко інформувати громадськість про тих осіб, які будуть притягнуті до відповідальності за порушення закону.

Крім того, я вкотре закликаю тих осіб, які вважають себе потерпілими від дій спецпідрозділу «Беркут» на Майдані Незалежності 30 листопада, звертатися до нас з заявами. Обіцяю, кожна така заява буде розглянута мною особисто. Спільно з громадськими активістами та правозахисниками ми проводимо величезну роботу, аби розшукати зниклих учасників цих подій та постраждалих. Ми вже провели роботу, аби знайти учасників цих подій та постраждалих. Деяких з них ми провідали в лікарнях швидкої допомоги, деяких — в Ізоляторі тимчасового тримання на Подолі. Були в Шевченківському районному суді, поспілкувалися з затриманими, дізналися про їх потреби, про їх побажання. Після мого втручання один із

затриманих був переведений до лікарні у зв'язку з необхідністю надання адекватної медичної допомоги. Після цього представники Уповноваженого були присутні на всіх судових засіданнях, але без права голосу, оскільки законодавство не передбачає нашої безпосередньої участі в судовому провадженні. Ми намагаємося надати максимальну допомогу тим, хто розшукує своїх родичів, ми намагаємося надати максимальну допомогу тим, хто шукає адвокатів.

Наостанок хочу сказати, що ми продовжуємо працювати в межах своїх повноважень та готові надати допомогу кожному, хто її потребує. І поки я обіймаю цю посаду, ви не побачите мене на трибунах з політичними промовами, на різних політичних ток-шоу поруч з політиками. Український Омбудсмен буде серед простих людей, поруч з українським народом, там де його допомоги потребують найбільше.

<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=308331>

Острые углы круглого стола

Сергей Сидоренко, "Коммерсантъ" (Украина)

Вчера пресс-служба Виктора Януковича распространила заявление о подготовке "общенационального круглого стола с участием власти и оппозиции для нахождения компромисса в сложившейся ситуации". Инициатором этого диалога, по утверждению администрации президента (АП), стал первый президент Украины Леонид Кравчук. Виктор Янукович поддержал его предложение.

Уже сегодня состоится первая встреча, подчеркнули в АП. Речь идет о переговорах четырех президентов периода независимости Украины — действующего главы государства Виктора Януковича, а также Виктора Ющенко, Леонида Кучмы и Леонида Кравчука. Их беседа будет транслироваться в прямом эфире, сообщили в пресс-службе.

Точное время и место встречи пока не называют даже ее участникам, чтобы избежать возможных провокаций. Высока вероятность того, что она состоится в здании АП или Верховной рады, где есть технические условия для прямой трансляции государственных мероприятий. Не исключено, что активность спецназа, вчера вечером освободившего от баррикад часть правительственного квартала, в том числе улицу Грушевского, связана с подготовкой этого мероприятия.

Бывшие президенты подтверждают факт переговоров с Виктором Януковичем. Вчера Ющенко, Кучма и Кравчук встретились с участниками инициативной группы "Первого декабря", выступлениями которых традиционно начинаются наиболее масштабные митинги на Майдане — Любомиром Гузаром, Богданом Гаврилишиным, Мирославом Поповичем, Евгением Сверстюком и Вадимом Скуратовским.

Участники вчерашней встречи согласовали позицию экс-президентов на предстоящих переговорах с действующим главой государства, рассказала пресс-секретарь Виктора Ющенко Ирина Ванникова. "Главный сигнал — нужно не допустить силового противостояния и эскалации. Конечной целью диалога в рамках круглого стола является подписание соглашения об ассоциации с ЕС. Согласованы и другие требования к власти, мы их пока не обнаружим", — сообщила Ванникова.

"Общенациональный стол непременно должен состояться ради сохранения единства украинского народа, для блага государства", — говорится в заявлении инициативной группы "Первого декабря", опубликованном по итогам встречи. "Потенциал для диалога есть", — процитировала Леонида Кравчука Ванникова.

Между тем перспективы такого диалога становятся призрачными без участия в нем лидеров оппозиции. На текущий момент нет гарантий, что они будут вовлечены в процесс, — вчера представители оппозиции довольно скептически отзывались о возможности своего участия в общенациональном круглом столе.

"Мы увидели сегодня в интернете какое-то заявление пресс-службы о каком-то круглом столе. Круглый стол очень плохо размещается в квадратной тюремной камере", — пошутил

глава парламентской фракции "Батькивщина" Арсений Яценюк на пресс-конференции в штабе Майдана. По его мнению, события на улицах Киева, в том числе демонтаж части баррикад сотрудниками милиции, не помогают диалогу с властью.

К вечеру, после изъятия милицией серверов в офисе "Батькивщины", господин Яценюк повторил, что не видит готовности власти к переговорам с оппозицией. "Это, я так понимаю, приложение к предложению Виктора Януковича о проведении круглого стола",— прокомментировал он происходившее в партийном офисе. Впрочем, ни один из лидеров оппозиции вчера не выступил с прямым отказом от участия в возможном заседании общенационального круглого стола.

В поддержку начала диалога власти и оппозиции высказываются также европейские лидеры. Сегодня в Киев с двухдневным визитом прибывает высокий представитель ЕС по вопросам внешней политики и политики безопасности Кэтрин Эштон. "Мы поддерживаем просьбу о диалоге между двумя сторонами — о политическом диалоге, который приведет к разрешению политического кризиса",— заявила в преддверии визита официальный представитель госпожи Эштон Майя Кочьянчич.

МИД Польши по итогам переговоров Кэтрин Эштон с министром Радославом Сикорским уточнил цель ее визита. "Госпожа Эштон предложит Киеву посредничество Евросоюза для разрешения нынешнего конфликта",— говорится в заявлении польского МИДа. Однако украинская власть заранее отвергла такое предложение. "В собственном доме мы должны разобраться сами. Позор, когда приходят соседи в нашу семью и начинают нас мирить или рассказывать, как выйти из ситуации",— процитировал сайт Партии регионов заявление народного депутата Владимира Олийныка.

Нежелание власти подключать к переговорам представителей ЕС, очевидно, вызвано тем, что европейские лидеры все чаще поддерживают митингующих в их противостоянии с властью. "Европейский союз имеет право и обязанность стать рядом с украинцами, которые мерзнут на улицах, в этот очень сложный момент",— заявил вчера президент Еврокомиссии Жозе Мануэл Баррозу.

<http://www.kommersant.ua/doc/2364439>

Депутатов ставят под вопрос

Галина Корба, Валерий Калныш, "Коммерсантъ" (Украина)

Данные по факту совершения отдельными политиками действий, направленных на захват государственной власти, были внесены в единый реестр досудебных расследований СБУ 8 декабря. Как сообщили в спецслужбе, политики подозреваются в совершении преступления, предусмотренного ч. 1 и ч. 2 ст. 109 Уголовного кодекса ("действия, направленные на насильственное изменение либо свержение конституционного строя или на захват государственной власти"; максимальный срок наказания — десять лет лишения свободы). Расследование ведет Главное следственное управление СБУ. "Вызывать на допросы мы будем всех, кто заявлял с трибуны о необходимости блокирования правительственных зданий, смены власти",— заявил источник в спецслужбе.

Напомним, в воскресенье на майдане Незалежности состоялось Народное вече, в котором приняло участие, по разным оценкам, от 100 тыс. до 500 тыс. человек. Перед собравшимися выступали в том числе и представители оппозиции, которые призвали заблокировать весь правительственный квартал "до полной капитуляции власти" и провести досрочные выборы президента и Верховной Рады.

В оппозиции все обвинения СБУ отвергли. "Пикеты возле органов власти организовываются во всех странах мира. Я был на этом митинге, все выступления касались отставки правительства, досрочных выборов президента и парламента. Это абсолютно законные требования, или это уже называют захватом государственной власти? Думаю, СБУ, которая две недели сидела без дела, просто наложила в штаны, а теперь нужно оправдываться перед президентом",— заявил заместитель главы фракции "Батькивщина" Сергей Соболев.

"Никакого захвата органов государственной власти не было, как и призывов к свержению конституционного строя. Есть мирная акция протеста, которой аплодирует весь мир. Я слышал со сцены Майдана призывы защитить нашу независимость от попыток втянуть нас в Таможенный союз, а также наши гражданские и конституционные права. Это что, свержение конституционного строя? Либо мы выстоим до конца и защитим демократию, либо у нас будет самая худшая форма деспотии, и тогда каждый пострадает от репрессий",— уверен народный депутат Юрий Сиротюк.

Вчера допросы оппозиционных народных депутатов начала проводить и Генпрокуратура — в рамках расследования другого уголовного производства о превышении полномочий бойцами спецподразделения МВД "Беркут" при разгоне демонстрантов в ночь на 30 ноября на майдане Незалежности. В частности, на допрос в ГПУ в качестве свидетелей вызвали народных депутатов Анатолия Гриценко и Сергея Пашинского. Пашинский в прокуратуру не явился. Он заявил, что о допросе ему стало известно благодаря СМИ. "Из этих же СМИ я узнал, что речь идет о разгоне студентов на Майдане 30 ноября. Если Виктор Пшонка думает, что это я был переодет в форму "Беркута" и бил студентов, то я могу посоветовать ему, вместо того чтобы вызывать меня на допрос, сходить к психиатру,— сказал парламентарий.— Я приду на допрос в ГПУ, когда мне это будет удобно, и спрошу, почему ублюдки в погонах, которые избili мирных студентов, до сих пор разгуливают на свободе".

Допрос Анатолия Гриценко продолжался около полутора часов. "Речь шла о действиях "Беркута" 30 ноября и переданных мной Виктору Пшонке записях радиобмена "Беркута" во время разгона Майдана. Был как свидетель",— сообщил о результатах допроса господин Гриценко на своей странице в социальной сети Facebook.

Сегодня могут быть допрошены народные депутаты Арсен Аваков и Арсений Яценюк (оба — "Батькивщина"). "Все депутаты, которых планируется вызвать на допрос, фигурируют в показаниях опрошенных свидетелей по уголовному производству относительно событий 29-30 ноября",— пояснила руководитель пресс-службы ГПУ Маргарита Велькова.

<http://www.kommersant.ua/doc/2364663>

Марш мільйону: нові барикади, «фанерні» оплески регіоналів і повалення ідола *Журнал "Український тиждень"*

Третій за ліком багатотисячний мітинг незгодних із политикою президента Януковича зібрав, за різними даними, від 500 тис до мільйона. Альтернативний мітинг регіоналів зіграв роль подразника для куди біль чисельнішого Майдану.

9 ранку, Маріїнський парк. Сцена регіоналів оточена залізним парканом – так само, як і новорічна ялинка Попова тиждень тому. Вздовж імпровізованої лінії оборони стоять характерної зовнішності хлопці. Пильнують, аби на територію табору не потрапляли зайві люди.

“Сюди не можна! У нас багато делегацій з областей! Мінімум по чотириста людей з кожної! Розвернутися немає де! Приходьте завтра” – емоційно розповідає охоронець. Така негостинність може насправді означати: бюджет акції лімітовано.

Під сценою зібралось заледве шість сотень протестуючих. Частина з них біля звичних для майданного Києва наметів та польових кухонь. За залізним парканом Ради– кілька тисяч маніфестантів із регіональними прапорами. Хтось намагається потрапити до сцени, але марно.

“Хлопці, пропустіть, будь-ласка! Мені треба всередину! Я вийшов, а зайти не можу”, - скаржиться чоловік охоронцям.

“Нічим не можемо допомогти”, - відповідають ті і розвертаються від стражденного.

Залишені за парканом тягнуться до магазину неподалік. Там купують джентельменський набір – пляшку горілки и печиво.

Тим часом на сцені – традиційний для біло-синіх мітингів Олег Калашніков. Агітує присутніх підтримувати політику президента і будувати Європу в Україні. Мітингарі не

реагують. Після спічу промовця лунають оплески. З колонок. Любителі ПР мовчки махають прапорами. Чути до болю знайому пісню “Єднаймося”.

Між тим, вулиці Садова, Липська, Шовковична заблоковані автобусами працівників правоохоронних органів. З-за “ПАЗиків” и “Богданів” видно чоловіків у шоломах. Між будинками котиться голос чи то керівника чергового заводу, чи то сімейного лікаря, чи то голови чергової громадської організації: “Підтримаємо політику президента! Підписання Угоди позбавило б 70% працівників заводів робочих місць! А зараз ми маємо змогу у березні-квітні сісти за стіл переговорів, де буде табличка “Україна”. З нами говоритимуть, як з рівними. І разом з Росією та ЄС ми будемо говорити”.

“І головне – варто розуміти, що ці переговори будуть вигідними в першу чергу Росії... Україні”, - розповідала чергова активістка ПР.

На Майдані Незалежності люд заповнював вільний простір, у повітря злітали національні прапори та прапори ЄС. Тут же – символіка трьох політ сил, червоно-чорні стяги. Під стелою Незалежності охочих розмальовували у жовто-блакитні кольори.

“Я не хочу в Росію. І тому стою за ЄС. В Росії я вже був. Не сподобалося”, - ділився враженнями сімдесятидевятилітній чоловік з наліпкою “Януковича під арешт” на грудях.

Вздовж вулиці Інститутської тягнулися маніфестанти. Біля входу до метро, поряд з Банковою, де тиждень тому розгорталися справжні бойові дії, збираються чоловіки у шоломах будівельників. “Разом – і до кінця” – скандують вони. Шикують за зразком військових підрозділів. За командою депутата «Батьківщини» і коменданта Майдану за сумісництвом Андрія Парубія колона рушає на Грушевського – доблоковувати урядовий квартал. Вмить автобуси силовиків заліплюють зображеннями заготованого Януковича. Підкочуються мікроавтобуси з апаратурою. З колонок чути пісні «Океану Ельзи». У гастрономі наподалик мітунгувальники запасаються енергетиками і печивом.

Колона вивертає біля Будинку офіцерів. Їм назустріч виходять міліціонери. Регіонали напружились.

“Ми мирні мітунгувальники! Ми не хочемо сутичок! Не піддавайтеся на провокації! Приходьте до нас!” – регіоналі не піддаються.

“Я-НУ-КО-ВІЧ!” – кричать з десятків палких шанувальників “пакращення”, потрясаючи прапорами ПР.

Вулицею шириться гуркіт металу. З-за спин прихильників ПР вибігають озброєні щитами міліціонери. Вони щільною шеренгою повільно сунуть на опозиціонерів. За кілька метрів до першої лінії міліції зупиняються. З-за спин силовиків агресивні “мітингуни” тицяють середні пальці під крики “Геть опозицію! Янукович Президент!”

“Дружба! Дружба! Схід и Захід! Північ і Південь! Разом!” – кричить пенсіонерка у накидці ПР. “Схід і Захід разом!” – дружньо відповідають їй опозиціонери.

“Не треба нам ЄС! Не лізьте до нас! Ми розберемося без вашої допомоги!” – розпинається на камери черговий пенсіонер.

“Останній раз на таку хрінь приїжджаю”, - роздратовано буркотить чоловік на лавці у Маріїнці, притуливши до дерева прапор Партії регіонів.

З’являються опозиційні намети. Перед ними нашвидкуруч ставлять барикади з автомобілів. Вулицю Грушевського перекриває вантажівка Renault. “Вільно! – лунає над колоною самооборони Майдану, - але не розходьтєся”.

Тим часом на Бессарабській площі як і тиждень тому – «ленініана». Приблизно із двісті невідомих підходілі до пам’ятника Леніну. На ідола вождя світового пролетаріату закидають сталевий зашморг. Хвилина – і камяний постамент летить на землю. Площа вибухає криком “Молодці!” Люд співає державний гімн. На гранітну колону замість комуністичного лідера ставлять жовто-блакитний і червоно-чорний прапори. Над усім майорить прапор ЄС. Націоналісти із завзяттям лупають Леніна кувалдою. Поруч – невеличкий загін МВС споглядає і не втручається. “Ленін здох! Ленін здох!” – кричать чоловіки у помаранчевих шоломах.

На Майдан спускається вечір. Активісти готуються на чергову, вже дев'ятнадцяту ночівлю. Розгортаються намети під Радою – “південним кордоном” Євромайдану, за словами опозиціонерів. Туди ж тягнуться колони людей з центру. Блокванними залишаються міліціонери в урядовому кварталі. З вантажівок скручують номери, у натовпі розносять чай.

“Будемо стояти до кінця. Нині вже не маємо вибору”, - резюмують хлопці з охорони.

<http://tyzhden.ua/Politics/96131>

Інтернет-ЗМІ

Володимир Литвин: «У нас є ментальна риса, яка перейшла в генетичну - українці не любили і ніколи не будуть любити владу»

Подпольный лектор

Український політик. Лідер Народної партії. Кандидат на пост Президента України в 2010 году. экс Председатель Верховной Рады Украины. Герой Украины. Заслуженный деятель науки и техники Украины. Лауреат Государственной премии Украины в области науки и техники. Доктор исторических наук. Великий офіцер орденів Великого князя Литовського Гядиминаса. Народний депутат України.

П.Л.: Почну з Вашої цитати, яка рік тому сколихнула всю Україну: "Вчора на 14:30 мене запросили на нараду до президента. Вона закінчилась близько 20 години. В той же час, як сказав один народний депутат, вони «розвели» їх, як кошенят. Але ж насправді «розвели» Україну, «розвели» народ. І плоди цього "розводу" ми ще будемо пожинати. За таких обставин я прошу розглянути питання і прийняти рішення про мою відставку.» Таке рішення Ви прийняли у зв'язку з прийняттям парламентом Закону України «Про засади державної мовної політики» від 3.07. 2012. Доречі, за нього голосувало 99% Вашої фракції. Відтоді минуло більше року... Чи погіршилася мовна ситуація в Україні, щодо державної мови зокрема?

В.М.: В принципі вона не змінилася. Я повинен сказати, що складно через такі конвульсії зробити так, щоб українська мова стала більш запитаною. Більше того, вони обернулися позитивом. Я це добре бачу на прикладі молоді, яка може і у повсякденному житті користуватися як російською мовою, так і українською. У вищих навчальних закладах, у процесі роботи вони все більше усвідомлюють, що треба знати материнську мову, мову держави, в якій ти живеш. Це додає оптимізму.

На превеликий жаль, політики в цьому плані не показують приклад. Навіть частішають спроби зухвало, демонстративно переходити на російську мову в офіційних установах. Зокрема, у Верховній Раді. У багатьох випадках так роблять люди, які непогано володіють українською.

Разом з тим, слід розуміти, що мова - це конкуренція. Буде перемагати та мова, яка конкурентноспроможна. У світі кожні два тижні вмирає одна мова. Глобалізація призводить до того, що мовний простір звужується. Маю на увазі те, що мовна багатоманітність поступово зникає. А це – свідчення негативної сторони глобалізації. Якщо мова неконкурентноздатна, то вона усе більше буде обмежуватися сімейним вжитком.

Очевидно, що домінуючою є англійська мова. До 90% наукової інформації сьогодні - це англійська мова. Російська мова у 60-70 роки мала високий показник застосування. Я це відношу на рахунок того, що тоді науці в СРСР приділялась велика увага, чого сьогодні не спостерігається.

У нас же відбувається «війна» за російську мову. Я кажу прибічникам такого підходу: «що сьогодні втрачає й російська мова, хоча вона має незрівнянно більше людей, які нею послуговуються, і що Росія є глобальною країною». Сьогодні в Європі 5 000 000 вживають російську мову. Насамперед це й ті країни, які увійшли до складу ЄС в процесі його останнього розширення. Але російська мова все менше стає мовою науки. Російська наука втрачає свої позиції. На щастя існує велика російська культура, велика література. Тому не треба так заповзятю стукати в двері, які й так відчинені в інформаційну добу.

П.Л.: Так, але тоді був саме конфлікт: «українську мову занедбають, російська її витіснить».

В.М.: За великим рахунком, закон, про який ми говоримо, нікому не потрібен. Він мав виконати функцію того, щоб регіонали отримали додаткові 5% на виборах. Вони так вважали. Утім, я не думаю, що вони від цього помітно виграли. Потрібно розрізняти політтехнологічні ходи і реальні речі. Окрім того, цей закон несе потенційну загрозу дезінтеграції України. І не в плані поділу її на україномовну чи російськомовну. Ті ж національні меншини отримали відповідні права на угорську, румунську мови. Не кажу вже про кримсько-татарську. Отже, повторюю: це може обернутися загрозою дезінтеграції України. Особливо, коли будуть виникати ще й економічні складнощі. Якщо вони постають, то завжди є спокуса чимось їх перекрити. Починають педалювати гуманітарні теми. На превеликий жаль, сьогодні українська мова не розвивається. Вона, скажімо, не є мовою інформатики. Це погано. Адже зараз ера Інтернету. Сприйняття зростаючої лавини інформації знову ж таки відбувається у багатьох випадках через англійську або російську мови.

Вважаю, що мовні питання, релігійні та національні - це така делікатна сфера, в якій повинні працювати люди, які розуміються на такій проблематиці.

П.Л.: Фахівці, а не політики?

В.М.: Безумовно. Політикам доступ до неї треба закрити, хоча це і нереально зробити. Політикам завжди хочеться торкатися струн людської душі. Тому вони і намагаються грати на цих питаннях. Проте наше суспільство стало більш дорослим в цьому плані. Я особисто програв багато чого, і довелося багато чого пояснювати, а пояснення - це завжди погано. Трапилось те, чого я за жодних обставин не очікував. Отримав величезний урок.

П.Л.: Я вас правильно розумію в тому, що все ж таки щодо мови ситуація не змінилась, але ви все ж очікуєте певних зрушень?

В.М.: Я б навіть сказав, що цей закон абсолютно не працює. Під нього треба ж підвести колосальні фінанси. Наприклад: людина під час слідства заявляє, що не володіє ні українською, ні російською мовами, а лише, умовно кажучи, кримсько-татарською. Належить знайти перекладача, йому платити гроші і т.п. А де гарантії що людина, яка веде дізнання через перекладача, отримає точний переклад? І чи не постануть проблеми при розгляді справ в суді? Закон готували люди, які діяли за принципом: «закон приймемо, але виконувати не будемо... Про нього згодом забудуть». Зараз на цю тему майже ніхто не говорить. Це передвиборчий захід.

Будемо сподіватися, що це рішення зіграло й позитивну роль – привернуло увагу до проблем української мови, яка потребує загостреної державної уваги.

П.Л.: Рішення про відставку з посади голови Верховної Ради – це було зважене рішення, чи все ж таки в той момент гору взяли емоції?

В.М.: Тоді все перемішалось: емоції, образа, злість. Домовились, що це питання взагалі розглядатися не буде. Проте відчуваючи можливість підстави, попередив своїх колег, щоб жодним чином і за жодних обставин не розглядали цей законопроект. Потім вони мені пояснюють: мовляв, голосували лише за те, щоб це питання включити до порядку денного. За регламентом його спочатку потрібно було внести до розгляду, а тоді вже розглядати. Таким чином, голосування за розгляд питання було поєднано з голосуванням про прийняття рішення. До того ж без розгляду поправок. Я б сказав так: сам факт позитивного голосування за розгляд законопроекту оголосили рішенням. Намагався через статтю 131 Регламенту, провести ряд уточнень, які б фактично нівелювали негативний потенціал цього закону. Але такі пропозиції не були підтримані. ВРУ двічі розглядала питання про мою відставку. Не прийняла. Тоді для мене виникла дилема: демонстративно кинути роботу або допрацьовувати. Допрацьовував... Зрозумів, що вже не можу довіряти навіть своїм найближчим соратникам. Зрозумів, що у відносинах з найбільшою фракцією в мене пролягла відчуження. Коли ти не відчуваєш довіри, працювати нестерпно складно.

П.Л.: Ви сказали «соратники», але всі знають афоризм про те, що в політиці не існує ні ворогів, ні друзів, є лише вічні інтереси.

В.М.: Я не вважаю, що тут спрацювали «вічні інтереси». Частина людей в тому випадку багато чого втратила. Якщо людина балотується, наприклад у Рівненській області, то це був ключовий фактор втрати підтримки. Люди відмовляють в довірі не дивлячись навіть на те, що людина багато чого зробила доброго на окрузі. Думаю, що це була висока плата, але справедлива.

П.Л.: Езопівській мові приписують вираз про те, що до влади треба ставитися, як до вогнища. Якщо підійдеш дуже близько – можна згоріти, а якщо відійдеш занадто далеко, то можна змерзнути. На якій відстані ви знаходитеся від влади?

В.М: Звичайно, завжди є бажання «погрітися», побути на сонячній стороні вулиці. Хто цього не хоче? Але можна і сильно обпектися.

Перебування в політиці рівнозначне знаходженню в розпеченій лаві, коли відбулося виверження вулкану, а ти в його епіцентрі. Тоді температури тіла вже не відчуваєш. Політика – це щоденний вибір. Стояти осторонь і демонструвати свою сервільність, очікувати, коли інші припустяться помилок, а тоді ти прийдеш і почнеш пропонувати себе і своє бачення - така політика зараз не спрацює. Треба мати лінію і намагатися аргументовано її проводити. Проте в нас нині мало таких людей.

Зараз намагаюсь осмислити своє життя, аналізую, більше працюю над собою, впорядковую свої думки. Водночас очолюю комітет з питань національної безпеки і оборони - це складна, специфічна сфера. Непросто розмовляти з керівниками силових структур, правоохоронних органів, і водночас витримувати лінію, не підігравати, не йти за процесами. Потрібно брати мізками. Рано чи пізно це дасть свої результати. Хоча політика часто-густо зводиться до банальності. Як правило, в ній небагато розумних людей. Якраз провідну роль відіграють ті, що демонструють агресивну сірість, впевненість у собі, впевненість в тому, що говорять. Це сприймається людьми. Вони більш звично почувають себе в натовпі. У натовпі діє «автомат», натовп завжди відчуває свою безкарність. Політику ж треба вміти цей натовп запалити, завести. Для цього особливих знань не потрібно. Люди настільки слабкі, що їм потрібно у комусь бачити силу, однозначність і впевненість. Особливо це проявляється у нашому суспільстві. Воно так і не стало громадянським. Людина, яка залежна в економічному плані, яка не має власного економічного фундаменту, ніколи не буде самостійною – у думках і вчинках. Політики цим дуже вдало користуються.

Я практично не дивлюсь телевізор, а тим більш політичні ток-шоу, які вважаю п'ятничними приниженнями нашої країни. Зокрема, на них рефреном звучить: "Росія погана, веде імперську політику". Але Росія має свою політику! З нею можна погоджуватись, можна не погоджуватись. Вона хоче бути глобальним гравцем, а для цього мати сфери впливу. Тому треба не скаржитись на Росію, а сказати яка наша політика! Торохтїти нескінченно про європейський вибір і вводити людей в чергову оману - це аморально, і навіть злочинно. Ви ж розумієте, що ЄС не покладе всіх наших людей до теплої ванни і не дасть нам все. Ця ілюзія, така ж як і у 1991 році, коли обіцяли, що все в нас буде гарно, краще, ніж у інших. Слід розуміти, що угода з ЄС - це інструмент реалізації політики, щоб реалізувати шанс стати нормальною цивілізованою країною. За умови: ми підемо на самообмеження, ще більші, ніж є зараз, зрозуміємо, що треба конкурувати в цьому світі і почнемо працювати. Бо країна не працює. Тоді й станемо суб'єктом міжнародної політики. Поки що ж ми її об'єкт.

Сьогодні маємо новий геополітичний розклад: США розуміють, що світ пробуджується, особливо держави третього світу, в яких відбуваються мережеві революції, які прийшли на зміну кольоровим революціям. По суті вони є антиамериканськими. Впливати через них стає все складніше. Раніше США активно використовували авторитарні або напівавторитарні режими. А зараз розуміють, що належить консолідувати, зміцнити Європу. І через неї здійснювати свою політику лідерства. В цьому плані вони зацікавлені в наблизненні до ЄС і України, і Туреччини, і Росії. Водночас вважають, що слід дисциплінувати Росію, обмежити її вплив на країни пострадянського простору. Особливо на Україну, оскільки без неї євроазійський проект буде мертвим.

Друга проблема - економічна. Позиція ЄС: після підписання угоди про асоціацію з Україною відразу введемо в дію 90% економічної її частини. Зрозуміло чому: Україна -

величезний ринок, українська продукція не витримає конкуренції. Відтак європейські країни швидко і повноцінно зайдуть на наш ринок! Разом з тим, не дуже охоче говорять про таку визначальну складову для нас, як безвізовий режим.

Росія ж своїми необдуманими діями лише штовхає Україну до ЄС. У свою чергу перед самітом європейські структури вже думали, як не злякати Україну, щоб вона в останній момент не відступила.

Але й це не спрацювало. Українська влада в останній момент різко «натиснула на гальма».

П.Л.: Ви сказали, що США простіше контролювати держави через авторитарні або напівавторитарні режими. Коли я ще був досить маленький, Ви вже пройшли неабиякий шлях з Л.Д. Кучмою. Чи тяготило правління Кучми до авторитаризму?

В.М.: У нас є ментальна риса, яка перейшла в генетичну - українці не любили і ніколи не будуть любити владу. Можливо, це сталось через те, що вона ніколи не була своєю. Росія, Польща, Велике Литовське князівство, Австро-Угорщина – ми постійно перебували у складі інших державних утворень.

За часи незалежності в нас було вже 4 президенти. Кого з них люблять і поважають?.. Це свідчення рівня культури. В США, наприклад, різні були президенти. Проте жодного американське суспільство не обплывувало і не обплывує!

Оцінювати державних лідерів належить з відстані часу. У тому числі й Л.Кучму. Маю сказати, що коли він запрошував до себе керівника юридичного управління і говорив, що треба підготувати певний указ і вимагав знайти можливість обґрунтувати документ, а йому заперечували тим, що це суперечить Конституції, він відступав. Тоді були люди, які «мали спину» і могли сказати, що цього робити не можна. Зараз є такі?...

Сьогодні світ переживає сплеск авторитаризму. До нього спонукає системна криза, яка не має аналогів. Спостерігається бажання владних інституцій передати свої повноваження, щоб не вони, а хтось прийняв вольові рішення. Тобто авторитаризм є запитуваним і атмосфера для нього сприятлива. На різних етапах розвитку, коли постають кризи і проблеми, на перший план завжди виходить особистість, адекватна вимогам часу. Зауважу також, що сьогодні роль лідерства ускладнена тим, що лідеру треба діяти в системі усталених правових координат. Раніше не було такої правової регламентації всіх сторін життя і лідер діяв з позицій доцільності. Чому зараз така критика лідерів? Вони так або інакше переступають через правові межі.

Я взагалі утримуюсь від різких рухів в оцінці президентів, хоча всіх їх дуже добре знаю. Не сприймаю того, що стає правилом: якщо хочеш зняти з себе відповідальність, то критикуй попередників. Лідерство повинно мати опору всередині країни. Якщо її немає, то політик вдається або до репресій, або починає шукати опори поза своєю країною.

П.Л.: Опора - це довіра громадян?

В.М.: Звичайно. У нас відсутнє уміння говорити з людьми. Можна скільки завгодно критикувати більшовиків, проте пропаганда в них була поставлена на високому рівні. Тому люди й терпіли, вірили, що завтра буде краще, що в них найкращий суспільний устрій. І як це не парадоксально прозвучить, але саме перемога Радянського Союзу у Великій Вітчизняній війні почала підточувати радянський лад. Тому що ті, хто за різних умов, а найбільше – у складі армії потрапили в європейський світ, побачили і зрозуміли, наскільки там кращим є життя.

П.Л.: Ми постійно можемо спостерігати за суперечками між опозицією та партією влади. Ці два табори ніколи не підтримують позицію одне одного. Але зараз з'явилася спільна мета – шлях в Європу. Чому навіть маючи цю спільну мету кожен тягне на себе ковдру і жодних спільних дій, спрямованих на досягнення цієї мети, не відбувається?

В.М.: Переконалий, що треба розрізняти декларації і справжні наміри. Я навіть на своїй сторінці у фейсбуці написав міркування під назвою "Стомилась і вже не хочуть до ЄС". ЄС - це суворі правила, це відкритість, це прозорість. Наші політики не готові до цього. Вони борються не просто за владу, а за всю повноту влади. Вони змагаються не за посаду президента, а за ті

можливості, які надає президентство. За покликанням опозиція повинна критикувати - це її первісне призначення, правда не менш важливе значення має альтернатива, яку вони покликані пропонувати. Сьогодні її не має. Для нашого суспільства відсутність такої альтернативи є дуже небезпечним явищем. Я не бачу зараз опозиції, як такої. Це люди, які не вписались в діючу систему влади, і не отримали тих посад, на які вони вважають себе гідними. Вони борються за посади навіть у момент політичної кризи, з якою сьогодні зіткнулася Україна.

П.Л.: Ви кажете, що опозиція повинна критикувати, але все ж таки на вашій пам'яті бували випадки, коли опозиція та влада діяли разом?

В.М.: Вони надто часто і діють разом. Наприклад, коли певний проект закону, що містить корпоративні чи групові інтереси, на перший погляд, не може бути прийнятим, але за нього голосують як найбільша фракція, так і деякі непримиренні фракції неочікувано підголосовують, це означає, що їх співпраця виходить на поверхню.

П.Л.: Але задля блага держави?

В.М.: Я поки що такого не бачив.

П.Л.: Сьогодні розглядали законопроект щодо можливості лікування засудженої за кордоном?

В.М.: Про це говорили на засіданні погоджувальної ради, але ці законопроекти поставили на четвер 31-м. В понеділок, тобто 4 листопада, має відбутися засідання профільного комітету. Якщо і влада, і опозиція єдині у тому, щоб підписати угоду про асоціацію, то вони повинні продемонструвати одностайність у вирішенні проблеми Тимошенко. Бачу, що лідери опозиції прагнуть цього лише декларативно: у разі звільнення Тимошенко, вони всі будуть стояти у другому ряду. Знаючи її характер, її харизму, її одержимість, можу сказати, що вона всіх вишикує і буде одноосібним лідером опозиції.

П.Л.: Як Ви вважаєте, не говорячи вже про помилування, все ж таки її відпустять на лікування?

В.М.: Дуже багато зацікавлених у тому, щоб вона знаходилась там, де знаходиться.

П.Л.: Володимир Михайлович, я особисто не розумію, як така спільнота як Європейський Союз може так відкрито казати: «Або ви випускаєте Тимошенко, або ми не підписуємо угоду про асоціацію»? Вони не кажуть, що у нас в Україні стільки людей сидить у тюрмах за незаконним вироком суду, тобто були порушення. Лише одна людина, лише Тимошенко і лише для неї були подвійні стандарти і політичні репресії?

В.М.: Я б сказав, що Європейський Союз і країни-члени ЄС, європейські політики стали заручниками своєї принциповості. Але вони вже не можуть відступити, хоча не ідеалізують Тимошенко. Оскільки вони сказали, що це вибіркове правосуддя, задньої передачі у них вже немає.

П.Л.: Ми не претендуємо на звання Інституту Разумкова чи ще якогось дослідницько-аналітичного, проте ми теж проводили опитування серед студентів Національного університету «Юридичної академії України» щодо питання Тимошенко, і більшість студентів проголосувало за варіант, що нічого з нею робити не треба, і кradій повинен сидіти в тюрмі.

В.М.: Тоді, по-перше, оприлюдніть ці дані, якщо у вас було репрезентативне дослідження. По-друге, не потрібно демонструвати таку другорядність в плані того, що ви не можете претендувати на рівень, який має центр Разумкова. Знаю, як центр Разумкова починав, знаю його організаторів і що вони собою тоді являли, а сьогодні вони вийшли на високий рівень. Потрібні просто час і зусилля, велика робота. Вкрай важливо ніколи не йти за натовпом і не повторювати, не ретранслювати заявлені формули і підходи. Треба дивитись на будь-яку проблему своїми очима і своїм розумом. Мені не цікаво і навіть гидко дивитися ток-шоу, тому що там просто немає живої думки. На превеликий жаль, суспільство далеко не привітно сприймає політика, котрий розумний і говорить речі, які примушують думати та аналізувати. Ніхто не хоче слухати того, чого не розуміє. Знову ж таки, наше суспільство все менше є думачим і критичним. Некритичне суспільство не готове на вчинки та відповідальні дії. Можна скільки завгодно критикувати Верховну Раду, але хто ж її обрав? Бачу, що значну

частину обранців взагалі не можна підпускати до депутатства через відверто слабкий загальноосвітній рівень. Проте кожен четвертий серед них кандидат або доктор наук. Деякі купили дипломи і вчать всіх, як треба жити.

П.Л.: Може, проблема не в тому, хто обирає, а в тому, що немає альтернативи вибору?

В.М.: Альтернатива є. З десяток партій брали участь у виборах, і на кожному окрузі були кандидати. Не буду говорити за Харківську область, я не знаю там всіх, але можу вам сказати, які були кандидати по Житомирській області і кого люди обрали. Вибір завжди є, не може бути такого, щоб не було альтернативи.

П.Л.: Володимир Михайлович, я вас хотів ще спитати. Ви є віце-президентом Академії наук України?

В.М.: Ні, я з 2009 році вже не віце-президент. Як тільки мене обрали головою Верховної Ради, одразу склав повноваження в НАН України.

П.Л.: А чи є Ви членом Президії Вищої атестаційної комісії?

В.М.: Мене викреслили зі складу ВАКУ.

П.Л.: За що?

В.М.: За те, що маю власну думку і свою позицію. Навіть спробували не затвердити мене членом спецради із захисту дисертацій на історичному факультеті Київського університету. Коли я про це дізнався, запитав чиновника МОНУ: «Чи багато у вас академіків Національної Академії наук України, які не є членами спеціалізованих рад?» Багатьом не подобається навіть моя теза: не можна плодити сірість, бо вона народжує собі подібних.

П.Л.: Я нещодавно мав розмову зі своїм знайомим аспірантом, і він мене спитав, у кого наступного ми збираємось брати інтерв'ю, і коли я відповів, що Володимир Михайлович Литвин погодився, і ми в понеділок їдемо на інтерв'ю, то він мені сказав такі слова, які я зараз процитую: «На сьогодні, щоб захистити кандидатську дисертацію і отримати ступінь кандидата наук, треба домовлятися і дати хабар у розмірі приблизно 10000 доларів. Ні для кого з аспірантів це не є секретом. Я вирішувати питання в такий спосіб не хочу, проте не знаю, доведеться мені це зробити чи ні? Спитайте, будь ласка, у Володимира Михайловича: чи є для нього така ситуація секретом?»

В.М.: Для мене це новина, чесно. Можливо, зі мною ніхто не ділиться такими думками? Я завідую кафедрою новітньої історії України, на кафедрі 19 аспірантів. Для мене головне – створити умови, щоб аспірант своєчасно підготував дисертацію, а далі я вже маю турбуватися, щоб робота якнайшвидше пішла в спецраду. Адже це для мене (кафедри) плюс. Тим більше, що несвоєчасне подання дисертації для аспіранта вже пов'язане з додатковими витратами.

Але не виключаю, що має місце й те, про що говорить ваш аспірант. Знаю, що пишуть дисертацію під «ключ». Скажу й таке: в академічні інститути черги на захист дисертацій немає. Я член спецради в Інституті історії України і знаю, про що кажу. А підіть у вузівські спецради, особливо специфічних вишів – там черги і «прохідник» для сірих дисертацій. У Харкові, я можу сказати, штампували дисертації кандидатів і докторів юридичних наук. Не в вашому університеті. Таке написання дисертації під ключ вбиває науку і будь-який інтерес до роботи. За великим рахунком, вбиваються мораль, віра. Не помічати усіх цих неподобств більше не можна.

Додаймо до цього формалізм. Скажімо, аспірант повинен мати 5 публікацій, з них одну – за межами України.

Проблем багато. Як на мене, аспірант повинен показати свою здатність мислити, працювати з літературою, аналізувати, робити висновки.

У мене на кафедрі надзвичайно талановита й цікава молодь. І взагалі за останній час в гуманітарній сфері, якщо судити по історичних дисциплінах, з'явилася когорта талановитих молодих вчених зі знанням мов, безбар'єрних в цьому відношенні. Для них немає традиційних авторитетів, в них свої критерії авторитетності. Старше покоління має більш консервативні традиції. В цьому є і позитив і, можливо, негатив, але молодь динамічна, сміливо піднімає нові

пласти. Тому я більшою мірою оптиміст. Бачу ядро талановитих людей. Головне – не допустити, щоб масовість розчинила це ядро.

П.Л.: Володимир Михайлович, ми все ж таки не вирішили питання щодо корупції в науці.

В.М.: Ми ж говоримо про дисертації під ключ. Це корупція? Корупція! Це найбільше зло. З ним треба боротися. А для початку запровадити громадський контроль за захистом дисертації політиками. Про час і дату такої події широко повідомляти громадськість.

Слід зменшити чисельність спецрад, рішуче закривати їх за поблажливості і невимогливості. Взагалі слід докорінно вдосконалити систему атестації наукових кадрів. Це має стати предметом широкої дискусії.

П.Л.: На Ваш погляд, які мають бути?

В.М.: Знову ж таки кажу, що, по-перше, потрібно скоротити кількість спецрад, вони мають бути лише в провідних академічних установах і університетах. По-друге, треба виробити систему заохочення членів спеціалізованої ради, можливо, платити їм певні зарплати, щоб вони були зацікавлені в одному – в об'єктивності, а не у «вдячності» від аспіранта чи докторанта. По-третє, треба підняти суспільну вагу тих людей, які атестують аспіранта, які дають йому оцінку, знайти можливості морального їх заохочення.

П.Л.: Скажіть, а якщо все ж таки буде підписана асоціація з Євросоюзом...

В.М.: Я думаю, що не буде підписана. Принаймні з першого заходу.

П.Л.: Чи буде поштовхом для розвитку української науки підписання угоди?

В.М.: Звичайно. Особливий позитив слід очікувати для освіти.

П.Л.: З цим зрозуміло. Зараз прихильники «Євро-асоціації» та прихильники митного союзу наводять багато аргументів в свою користь. Я помітив найбільш поширений аргумент в бік митного союзу: якщо Україна підпише угоду про «Євро-асоціацію», то багато українських підприємств збанкрутує та закритися через неконкурентоспроможність або через те, що Росія припинить купувати товари, які виробляються в Україні. Чи існує така загроза насправді, на вашу думку?

В.М.: Вона реальна. Візьміть українське суднобудування. Воно згасне остаточно. Проте мені аргументація російської сторони не подобається. Коли її політики говорять про загрозу цій галузі, я питаю: а чого ж ви замовлень не розміщували? 23 роки суднобудування вмирало, а тепер ви прозріли і кажете, що надалі ми не будемо давати вам замовлення. Зрозуміло, що українська продукція не конкурентоспроможна з європейською. Зрозуміло, що в цій сфері вона практично не перелаштується.

Але водночас фактично не працює зона вільної торгівлі з Росією. Якщо Росія реально зацікавлена в Україні, тоді їй належить демонструвати політику розуміння і політику заохочення України до співпраці.

Питань багато. Було б бажання їх розв'язувати.

П.Л.: Ви досить багато згадували таке слово як «відповідальність». Пригадуєте, у 2009 року ви давали інтерв'ю інформаційному агентству «Інтерфакс Україна», і ваш маленький вираз я зараз процитую: «Сегодня нужна власть, которая бы демонстрировала ответственность в работе. Обратите внимание, что лидеры двух наибольших фракций в свое время имели возможность держать в руках бразды государственного правления. Каждый из них дважды был у власти, они хотят и в третий раз получить власть в свои руки, и в этом нет ничего плохого. Вопрос только в том, почему они не работают сейчас?» Після того було багато подій, в тому числі і президентські вибори. Я хочу спитати: а що ж ви розумієте під цим поняттям «відповідальність в роботі»?

В.М.: Я розумію це як насамперед відповідальність за ті рішення, які ти приймаєш. А що я бачу в сесійній залі: виступає представник провладної фракції і критикує рішення, яке вони вчора прийняли. Виступає представник опозиції і критикує рішення, які вони приймали позавчора.

Необхідно відповідати за прийняття рішень і за їх реалізацію. На превеликий жаль, у нас рішення приймають, але ніхто не думає про їх наслідки. Проголосили рішення, крапка. Почекали, проголосили реформу, знову крапка і так до безкінечності.

Наведу простий приклад. В принципі конче необхідною і назрілою є реформа охорони здоров'я. У нас кошти ідуть на ліжку, а не на людину. У нас є дільничні лікарні в селищах, які раніше було районними центрами. І після того, як вони перестали ними бути, ці лікарні залишились, але в них нічого немає, крім ліжок і лікарів. Люди звикли, що вони прийдуть туди як на якусь розраду, а діти взимку будуть відправляти батьків в цю лікарню, оскільки вони самотні і не можуть отопити хату. Такі лікарні швидше нагадують відділи соціального утримання. Але перш ніж закривати такі заклади, слід навести порядок, посилити районні лікарні, мати можливість, доставити людину до лікарні у сільській місцевості за 20, у місті – за 10 хвилин. На папері все розписали правильно, але не врахували наших доріг і відсутність транспорту. Отже, спочатку належало підготуватися до таких змін і вводити її поетапно: по-перше, мати швидкі медичні допомоги, які були б реанімаційними автомобілями. А по-друге, зробити дороги. На окрузі люди криком кричать проти цієї реформи. Задум правильний, реалізація – нікудишня, а відповідальності ніхто не несе. Так само можна говорити і про пенсійну реформу.

П.Л.: Ми можемо навести навіть більш простий приклад не щодо реформ. Ви кажете, що не дивитесь політичних ток-шоу, але ми все ж таки намагасмося слідувати. В одній з програм молоді політологи Юрій Мирошніченко, представник президента в Верховній Раді, і Ірина Геращенко, представниця опозиції, в один голос казали: «Ми хочемо мати діалог зі студентами, пояснювати їм, чому зараз потрібна інтеграція, що вона буде нести». Ми намагалися зв'язатися і з Іриною Геращенко, і з Юрієм Мирошніченко, і жодної відповіді.

В.М.: Я попрошу їх при зустрічі, щоб вони відгукнулися на ваше звернення.

П.Л.: Дякую, тому що це справді дуже важливо. Ми ось зараз з вами спілкуємося і багато чого нового для себе відкриваємо. Це дуже важливо, тому що нам завтра жити у цій державі, нам потрібно розуміти, чого ми сьогодні таким шляхом йдемо і чи не робимо помилки. І не тільки нам, але й ще тим, котрі потім будуть вчитися, всьому студентству.

Володимир Михайлович, останнє наше запитання – це скорочений опитник Марселя Пруста. Якщо колись до вас звернеться людина, яка вас ніколи не знала і ніколи не бачила, і вона вас питає: «Чи не знаєте ви, хто такий Володимир Михайлович Литвин?». Що ви йому відповісте?

В.М.: Чому не знаю? Знаю його – надзвичайно складна людина. Дитина свого часу.

Марсель Пруст:

1. Що, на вашу думку, є героїзмом? - Усвідомлений позитивний вчинок за винятково складних обставин.
2. Чи тяжко вам стримувати почуття гніву? - Важко.
3. Яка у вас головна риса? - Толерантність.
4. Ваша ідея про щастя? - Любити людей.
5. Що ви вважаєте найбільшим нещастям? - Невміння розуміти людей.
6. З якою однією людиною, яка існувала в будь-який час, ви б хотіли поспілкуватись? - З героями ХІХ - початку ХХ ст.
7. Ви б змогли бути повністю самотнім? - Я зараз самотній.
8. В яких випадках ви не кажете правди? - У виняткових. І таких випадків чимало.
9. Яке почуття ви відчуваєте прямо зараз? - Невдоволення собою.
10. Якщо колись ви опинитесь перед Богом, що ви йому скажете? - Як і кожна людина, скористався б цією нагодою для того, щоб сповідатись про своє земне життя.

<http://underground-lectures.com.ua/uk/exclusive-interview/49-vm-litvin>

Сергій Каплін: «Самоучитель по блокуванню Азарова»*lb.ua*

Час ночі. 10 грудня. Моя машина стоїть поперек вулиці Шелковичної. На ній промокша від снігу табличка - власність народного депутата України Сергія Капліна. За моєю спиною екскаватор, два КамАЗа, трактора. Все без номерів, за кермом сбушники. "Коммунальное СБУ" готується до штурму блокпосту УДАРа на перетині Богомольця і Шелковичної. Вокруг сотня беркутів і внутрішні війська. Один із срочників просить у мене закурити. Так молоді хлопці врятовуються від голоду: їх не годували з ранку. Сплять вони четверті дні в автобусі. Що там роблять - не знають.

Спустя пару годин "техніка" Попова їде. Один американець в недоумінні від місії спецтехніки. Місто "лег" від снігопаду, а трактора як танки направили свої ковші в бік мітингувальників. Він каже, що не розуміє як це можливо, тому що-то про податки і права, свободу... Наше блокування поки успішно, вони відступають. Блокування - один із головних подразників влади і режиму в цілому.

Во-перше, налиць перевага євромайдана, во-друге - сотням криміналів доводиться проходити єврофрантконтроль, пробиваючись через пости мітингувальників. Випи взагалі не у ділі: пішки йти в бік і небезпечно, їздити нереально. Мерседеси ховаються за кутами, потім розвертаються. Так, весь Кабмін переїхав до Фелліні або в ресторани на Липській.

Теоретично автомобілі, що стоять на підступах до Кабміну з включеною аварійкою - непобедимі. Десятки, сотні авто і імпровізовані автостоянки із депутатів, їх помічників і просто киян і гостей міста вирішують задачу блокування всього і вся. Особливо надійні застраховані. В разі проблем ми можемо викликати ГАІ або міліцію. Я крім того так і зробив - не приїхав, але завтра я буду "трепати" як тузик грелку не приїхавших на виклик нардепа соколят Захарченка. Однозначно, автопикетизація - це те, що потрібно. Ще, пропоную акуратно складати стару мебель біля відведених місць для демонстрації нашої неприязні Азарову.

Пропоную обговорити ці ідеї в соцмережах і самоорганізуватися. Оригінально, євростоянки і сторожа депутати-опозиціонери, охороняючі вашу власність вдень і вночі. Погода нині не літня. Припаркуйся біля Азарова, їдь на метро, друг!

http://blogs.lb.ua/sergiy_kaplin/245780_samouchitel_blokirovaniyu_azarova.html

Телебачення і радіомовлення**Андрій Пінчук: «Партія Регіонів не підтримуватиме вимоги висунуті опозицією»***5 канал, Час новин*

Артем ОВДІЄНКО, ведучий: Партія регіонів не підтримуватиме вимоги висунуті опозицією. Зокрема, відставку Президента й уряду. Про це "5 каналу" заявив народний депутат Андрій Пінчук. Водночас, за його словами, біло-блакитні виступають за покарання винних у протиправних діях на Євромайдані.

Андрій ПІНЧУК, народний депутат, Партія регіонів: "Те вимоги, які єсть у опозиції, вони, заняті, фатальні для країни. Перевибори, вони хочуть змінити владу, взяти силовим сценарієм, влаштувати переворот. Ну звичайно, Партія регіонів на це не піде, тому що це незаконно і для цього немає жодних передумов. Те, що були проблеми - да, дійсно вони були. Потрібно знайти винних, вони повинні бути покарані. Але просто назвати когось пальцем - неможливо. Потрібно розібратися, а для цього потрібно час".

Під стінами ГПУ триває лежачий протест

Артем ОВДІЄНКО, ведучий: Лежачий протест сьогодні зранку влаштували активісти біля Генпрокуратури. Півсотні людей вмостилися на ганку установи, вимагаючи звільнити затриманих активістів Євромайдану. Тож працівникам прокуратури доводиться переступати через людей - ті лежали на карематах, вкриті ковдрами. Нагадаю, перший лежачий протест під стінами ГПУ провели минулої п'ятниці.

Поваленого Леніна продають в Інтернеті *Телеканал новин "24"*

Кореспондент: Поваленого Леніна продають в Інтернеті. Менш ніж за добу після знесення монументу в центрі Києва на одному з популярних сайтів приватних оголошень виставили на продаж уламки пам'ятника. Окремі фрагменти продають як за фіксованою ціною, так і на вагу – 50 гривень за кілограм. Зокрема, долоня вождя коштує тисячу гривень, а шматок руки – 750. А от за голову продавець пропонує поторгуватися, адже вважає цей лот безцінним. Нагадаємо, 8 грудня в Києві на бульварі Тараса Шевченка група людей за допомогою тросів знесла пам'ятник Володимиру Леніну. В міліції такі дії кваліфікували як масові безлади і відкрили кримінальне провадження.

Генпрокурор просить мітингувальників не випробувати терпіння влади

Кореспондент: Генпрокурор просить мітингувальників не випробувати терпіння влади. Віктор Пшонка закликав учасників мітингу звільнити приміщення органів державної влади.

Віктор ПШОНКА, генеральний прокурор України: "Я ще раз звертаюсь до всіх, хто причетний до масових заворушень: не випробуйте терпіння влади, не провокуйте органи правопорядку, звільніть приміщення та розблокуйте транспортні комунікації".

Кореспондент: За словами генпрокурора, вуличні акції переросли у неприховану агресію і перешкоджання роботі органів державної влади. Пшонка також попередив, що окремі політики, які закликають людей до протиправних дій, не зможуть уникнути відповідальності.

Про мінування трьох столичних станцій метро: Хрещатик, Театральна і Майдан Незалежності повідомив невідомий *ICTV, Факти*

Анастасія МАЗУР, кореспондент: Про мінування трьох столичних станцій метро: Хрещатик, Театральна і Майдан Незалежності сьогодні міліцію повідомив невідомий. Пасажирів одразу ж евакуювали. Станції закриті на вхід и вихід. Нині там працюють кінологи та правоохоронці, які з'ясовують особу зловмисника.

І далі у «Фактах», матеріал наших регіональних колег: Львів, Івано-Франківськ, Вінниця, Запоріжжя - у десятках міст по всій Україні напередодні пройшли народні Віче на підтримку Євромайдану у Києві

Анастасія МАЗУР, кореспондент: І далі у «Фактах» матеріал наших регіональних колег: Львів, Івано-Франківськ, Вінниця, Запоріжжя - у десятках міст по всій Україні напередодні пройшли народні Віче на підтримку Євромайдану у Києві.

Маргарита ГУНЬКО, кореспондент: Проти зла - молитвою. 15 тисяч львів'ян зібралися на недільне віче. Розпочалася акція спільною молитвою, яку провели представителі православних та греко-католицької церкви. Учасники віча закликали владу знайти мирний шлях виходу із ситуації в країні та покарати винних у кривавому побитті студентів у Києві. Від сьогодні Євромайдан у Львові вже не стоятиме цілодобово. У наметах організовуватимуть поїздки до Києва, та збиратимуть одяг та гроші для столичного мітингу. Щовечора у центрі Львова відбуватимуться віча.

Олеся СИМЕОН, учасниця мітингу: «Ми всі знаємо, що наші громадяни пішли на своїх громадян, і це був наказ, і вони також ні в чому не винні. Ми мусимо миром це вирішити, не можна більше крові, бо це дуже страшно, не потрібно такого більше в Україні робити».

Маргарита ГУНЬКО, кореспондент: У молебні на Євромайдані в Івано-Франківську взяли участь двадцять тисяч мешканців. Прикарпатці підтримали молитвою, тих, хто у неділю був у столиці на «Марші мільйонів».

Галина ФІЛПОВА, учасниця мітингу: «Євромайдан у Києві прийшов у кожен домівок, до наших друзів, знайомих, приятелів. Пропали діти, деякі ув'язнені, деякі в лікарні перебувають, і ми не можемо відмежуватися від цього і відсидітися».

Маргарита ГУНЬКО, кореспондент: Жінки Вінниці пригрозили владі качалками і відправили портрет Президента у небо. Подолянки кажуть, якщо їхні вимоги, щодо продовження курсу на Євроінтеграцію не почує уряд, то з черпаками та качалками підуть у Київ. Мітинги та акції протесту обіцяють проводити і сьогодні.

Олена ПАВЛОВА, учасниця мітингу: «Коли чоловіки не можуть домовитись - жінка бере качалку в руки і наводить лад у хаті, я думаю, що цього жіночого аргументу достатньо буде просто продемонструвати, щоб люди розуміли, і чоловіки, від яких залежить сьогодні доля держави, щоб вони розуміли, що треба щось вирішувати».

Маргарита ГУНЬКО, кореспондент: Понад тисячу харків'ян прийшли на Євромайдан до пам'ятника Шевченку. Люди грілися танцюючи на концерті, співаючи українських пісень та слухали вірші. Мітингувальники закликали уряд добровільно піти у відставку і покарати винних у побитті мирних київських мітингувальників.

Сергій ЖАДАН, поет: «Коли був розігнаний цей кровавий розгін Майдану - це стало останньою крапкою я думаю не лише для мене, а і для тисяч інших людей. Тому, що можна боротися зі своїми опонентами, можна вирішувати свої політичні завдання, але бити мирне населення, бити жінок, студентів - це не годиться, за це треба відповідати. Після таких речей влада просто має йти в відставку повністю».

Маргарита ГУНЬКО, кореспондент: У Запоріжжі зібралися рекордні для міста три тисячі мітингувальників. Людей різного віку об'єднали неприйняття насильства і підтримка курсу на Євроінтеграцію. А під час автопробігу містом один з учасників акції поскаржився міліції, що його машину невідомі обстріляли з пневматичної зброї.

Ігор ЛУКАШЕНКО, учасник мітингу: «Мы ездим каждый день. Мы – за свободу. Мы хотим быть хозяевами нашей жизни, нашего двора, нашего дома. Мы ни за какую партию. Мы хотим, чтобы эти граждане Украины жили свободно, и ничего не боялись».

Озброєні автоматами бійці внутрішніх військ оточили офіс "Батьківщини"

Інна ШЕВЧЕНКО, ведуча: Щойно стало відомо, що озброєні автоматами бійці внутрішніх військ оточили офіс "Батьківщини". Про це повідомляє видання "УНІАН", посилаючись на прес-службу партії. У "Батьківщині" розповіли, що деякі спецпризначенці зайшли в офіс партії та партійних ЗМІ, намагаючись вилучити документи і сервери з приміщень. І туди нікого не пускають. У ці хвилини облогу знято, а сервери таки вилучено.

Бойцы МВД демонтировали палаточный городок у Кабмина

Интер, Подробности

Кристина СУВОРИНА, ведущая: Палаточный городок у стен Кабмина демонтировали. Еще утром активисты обустроивали уличный быт, грелись и делились планами на будущее. Вечером все изменилось.

Дмитрий ЕВЧИН, Вениамин ТРУБАЧЕВ, корреспонденты: Утро в палаточном городке у Кабмина. Огонь в бочках, на улице минус три и музыка. У митингующих три армейские палатки и баррикады на скорую руку. Из деревьев и парковых лавочек. По периметру дежурят люди.

Митингующий: "Ми помінялися зміною. І вони помінялися зміною тоже. Десь з півгодини назад одні вийшли – другі зайшли".

Дмитрий ЕВЧИН, Вениамин ТРУБАЧЕВ, корреспонденты: Вот так сообщают о тревоге. Когда видят бойцов внутренних войск. Они дежурят в двухстах метрах от палаточного городка.

К Кабмину никого не пускают – только по удостоверениям. К обеду палаточный городок возле Кабмина оживает. Поднимаются флаги, людей становится больше. Сюда подтягиваются митингующие с Майдана Незалежности. Все чистят снег, готовят еду, греются. Вячеслав шел на работу, а попал на митинг. Оказалось – двери его офиса выходят прямо в палаточный городок.

Вячеслав ПРИЗЮК, сотрудник офиса: "Люди, которые работают в здании, разные направления работы. Да, вот наши девочки, вы ж видите без проблем".

Дмитрий ЕВЧИН, Вениамин ТРУБАЧЕВ, корреспонденты: Вечером начало улицы Грушевского со стороны Европейской площади преграждает милиция. Палаточный городок в оцеплении – позади тоже милиция. На вопросы, что будут предпринимать, отвечают – пересменка. Но около пяти внутренние войска, сомкнув щиты, плотными рядами оттесняют митингующих из палаточного городка, и тут же разбирают баррикады.

Иван, участник, акции протеста: "Це міліція так повинна робити? Щитами як худобу усіх в кільце зажимати. Ми когось хтось чіпає".

Дмитрий ЕВЧИН, Вениамин ТРУБАЧЕВ, корреспонденты: Словесные перепалки, крики и толкотня. Не более.

Митингующий: "Ми завдячуємо напевно отим дітям – що вони не виконали той наказ і ми не були потовчені".

Дмитрий ЕВЧИН, Вениамин ТРУБАЧЕВ, корреспонденты: Люди отступили к Европейской площади. Палаточный городок у Кабмина просуществовал не больше суток.

Евромайдан провёл день в ожидании штурма

Кристина СУВОРИНА, ведущая: Майдан сегодня с самого утра был на взводе. Ожидали атаки, готовились, и как оказалось, все напрасно. Мы дадим вам полную картину дня с центра Киева. У нас обязательно будет прямое включение после сюжета наших корреспондентов.

Ирина РОМАНОВА, Ярослав КРЕЧКО, корреспонденты: Утром в Доме профсоюзов спокойно. В пресс-центре штаба меняются выступающие. А в полпервого неожиданно появляются Кличко с Яценюком.

Арсений ЯЦЕНЮК, народный депутат Украины, фракция "Батьківщина": "У нас термінове повідомлення. Сюди рухаються спецпідрозділи "Беркуту" і внутрішніх військ, які оточують Майдан. Усі на Майдан".

Ирина РОМАНОВА, Ярослав КРЕЧКО, корреспонденты: Обитатели штаба массово ринулись на улицу. Несколько машин с бойцами Внутренних войск подъехали к Майдану с улицы Михайловской. Военные выстроились поперек дороги, сразу за ними живой цепью стали митингующие. В это время на Майдане укрепляют оборону. Заблокированы все выходы из подземного перехода: где-то мусорными контейнерами, где-то деревянными щитами. На ступеньки стелют клеенку, присыпают снегом. Для "Беркута".

Митингующий: "Їх можуть з метра викинути, то щоб скользко було, щоб вони падали".

Ирина РОМАНОВА, Ярослав КРЕЧКО, корреспонденты: Те, кто баррикады не строит, – молятся.

Людмила, участница акции протеста: "Наша відповідь на ту інформацію, яку ми отримали, – ми одразу прийшли сюди".

Ирина РОМАНОВА, Ярослав КРЕЧКО, корреспонденты: Внутренние войска и возле ЦУМа.

Александр ОЛЕЩЕНКО, генерал-майор: "Опозиція сказала, що "Беркут" буде штурмувати? Я не можу коментувати слова поважних людей цих. Ці хлопці стоять для охорони громадського порядку, і ніяких команд по штурму немає".

Ирина РОМАНОВА, Ярослав КРЕЧКО, корреспонденты: Перед ними, как и на Майдане, выстроилась шеренга митингующих. Кто-то повязал на щиты ленточки. Подъехали автомобилисты, называющие себя "Автомайданом".

Дмитрий БУЛАТОВ, участник акции протеста: "Нас больше 300 автомобилей. Если надо будет ради защиты людей поставить свои автомобили, чтобы не прошла техника и автобусы, то люди к этому готовы. Хватит бить палками наших людей".

Ирина РОМАНОВА, Ярослав КРЕЧКО, корреспонденты: В мэрии о приближении "Беркута" никто официально не объявлял. Но все – в курсе.

Александр, участник акции протеста: "Я чув, що "Беркут" прибуває від вулиці, Бессарабської площі і готується сюди з виїздом на Хрещатик".

Ирина РОМАНОВА, Ярослав КРЕЧКО, корреспонденты: К часу дня внутри мэрии все в полной боевой готовности. На подступах к колонному залу баррикады – в несколько рядов. Во всеоружии и местная народная самооборона.

Юрий, участник народной самообороны: "Суто для самооброни. Ми будем захищати власність киян".

Ирина РОМАНОВА, Ярослав КРЕЧКО, корреспонденты: Защищаться от "Беркута" собираются и с помощью пожарных шлангов. Входы на этажи заблокированы. Кабинеты в основном закрыты, но в этом встречаем чиновника в белой рубашке.

Журналист: "Ви вивозите техніку, документи?"

Мужчина: "Ні, нічого не вивожу, я працюю".

Ирина РОМАНОВА, Ярослав КРЕЧКО, корреспонденты: Через центральный вход точно никто ничего не выносил, говорит охрана. Через черный, напротив которого волонтеры раздают еду, – тоже. После обеда напряжение на майдане и Крещатике падает. Митингующие мирно общаются с военными. Девушки выносят им бутерброды.

Митингующая: "Не взяли, може, стісняються нас, молодих дівчат".

Ирина РОМАНОВА, Ярослав КРЕЧКО, корреспонденты: Ближе к вечеру отряды внутренних войск полностью оцепили Майдан Незалежности, но ничего не предпринимали, просто стояли. Срок, когда митингующие должны разблокировать госучреждения, истекает завтра.

Кабмин без палаточного городка и баррикад *ТРК "Украина", События*

Евгений Михин, ведущий: Кабмин без палаточного городка и баррикад. Около 5 вечера полтысячи бойцов внутренних войск окружили митингующих и начали отеснять их в сторону Европейской площади. Присутствующие там народные депутаты заявили, что акция мирная и люди уйдут сами. Тогда в оцеплении создали коридор, через который выпустили демонстрантов мимо стадиона Динамо до здания филармонии. Зато на Грушевского появилось уже три кордона силовиков. На самом нижнем уровне на Европейской площади собрались порядка 300 митингующих. Они выкрикивают лозунги и поют гимн. К ним подтягиваются протестующие с майдана.

«Стояли, співали гімн. Підійшли з усіх сторін одночасно».

«Ми стояли мирна акція була. Нас просто підійшли з двох боків оточили, взяли в коло. Це добре, що нас попросили просто вийти».

Генпрокуратура снова предупреждает

Евгений Михин, ведущий: О событиях на майдане Незалежности. В течении всего дня приходила разная информация о штурмах и до последнего момента она не подтверждалась.

Игорь КРЫМОВ, корреспондент: Настроение у людей бодрое, веселое. Но вместе с тем несколько напряженное. Многие митингующие отправились отсюда к прилегающим улицам к блокпостам. Туда же пошли и оппозиционные политики, которые пытаются поговорить с бойцами Беркута и сказать им, что не стоит применять силу против мирных демонстрантов.

«Ми чекаємо кожен хвилину яка буде інформація. Якщо буде вказана якась вказівка нам, ми негайно кидаємо тут справи і йдемо туди і будемо стояти до кінця. Нам нема куди йти. Ми на своїй власній землі і нас нема куди йти».

Ігорь КРЫМОВ, кореспондент: Митингующие пока стоят на майдане, стоим здесь и мы. Наши коллеги работают на прилегающих улицах там, где по крайней мере были блокпосты.

Евгений Михин, ведущий: Генпрокуратура снова предупреждает. Глава ведомства Виктор Пшонка обратился к протестующим и пригрозил, что ответят все, кто отказывается исполнять решение судов.

Виктор ПШОНКА, генпрокурор Украины: «За невыполнения решений судей та зневагу до законів і Конституції України винні будуть відповідати. Я ще раз звертаюся до всіх, хто причетний до масових заворушень, не випробовуйте терпіння влади, не провокуйте органи правопорядку, звільніть приміщення та розблокуйте транспортні комунікації. Це законні вимоги».

Позиція Олега Царьова співпадає з завданням Росії по ізоляції України *Радіо Свобода*

Заступник голови парламентської фракції Партії регіонів Олег Царьов просить СБУ та МЗС розглянути питання про заборону в'їзду в Україну для деяких осіб, які нібито можуть сприяти дестабілізації ситуації в Україні. На своїй сторінці у мережі Facebook Царьов розмістив копії депутатських запитів до голови СБУ та міністра закордонних справ із проханням заборонити в'їзд на територію України «зарубіжних політтехнологів та фахівців із протестної активності». У списку 36 осіб, 30 із яких є грузинами. Серед них і донедавна президент Грузії Міхеїл Саакашвілі.

У документі, оприлюдненому депутатом Царьовим на своїй сторінці у мережі Facebook мовиться, що дестабілізація ситуації в Україні, розповсюдження у ЗМІ та соцмережах закликів до порушення законів та протиправних дій мають спланований характер. У зв'язку з цим занепокоєння пана Царьова «викликають візити закордонних політтехнологів та фахівців із протестної активності».

Гості «Вашої Свободи»: член Парламентської асамблеї ОБСЄ Оксана Калетник, народний депутат України, та Аркадій Бущенко, виконавчий директор Української гельсінської спілки з прав людини *Радіо Свобода, Ваша Свобода*

Мар'яна Драч: Сьогодні у Києві завершується засідання Ради міністрів ОБСЄ за участю 57 держав-учасниць і 11 країн-партнерів. Україна головує у цій міжнародній організації від початку року. І ця груднева зустріч мала б стати і логічним підсумком тривалої роботи українських дипломатів.

Але, як зазначив міністр закордонних справ Швеції Карл Більдт, нині це не головна подія в Україні. На Майдані вже побувала низка чільних представників ОБСЄ. А правозахисники закликають ОБСЄ надіслати в Україну міжнародних спостерігачів, щоб допомогти врегулювати кризу.

Пане Бущенко, насамперед я Вас попрошу відреагувати на головну міжнародну подію дня на цей момент. Зараз багато світових лідерів віддають шану першому чорношкірому президенту ПАР Нельсону Манделі. Він помер минулої ночі у віці 95 років. На Вашу думку, яка була його роль у розвитку демократії у світі?

Аркадій Бущенко: Це знакова фігура ХХ століття. Я думаю, що кожна людина знає Нельсона Манделу. І, звичайно, його роль непересічна. Він символізує звільнення Африки. Це взагалі перелом. Вона зараз приймається як рівноправний партнер, рівноправний гравець у світовому співтоваристві. І я думаю, що роль Нельсона Манделі у цьому дуже велика.

– Чи його діяльність мала якийсь вплив на українських правозахисників?

Аркадій Бущенко: Певним чином так. Я думаю, що будь-який правозахисник, будь-яка людина, яка відстоює ідеали прав людини і прав пригнобленої нації, взагалі розвиток демократії, якимось чином позначилася на тому, що роблять в Україні правозахисники. Це дуже контраверсійна фігура.

Я в контексті сьогоднішніх українських подій думаю, що досвід Нельсона Мандели і тих сил, якими він керував, дуже корисний, тому що там теж усе було не дуже чорно-біле, не так усе чітко і зрозуміло було. І насилля були, і різні методи боротьби.

– Тепер до зустрічі Ради міністрів ОБСЄ.

Буквально перед ефіром нашої програми я говорила з директором політичного департаменту МЗС, керівником групи із забезпечення головування України в ОБСЄ В'ячеславом Яцюком і попросила його підбити попередні підсумки. Ось що він сказав Радіо Свобода:

В'ячеслав Яцюк: Підсумки підбиватимуться буквально за годину, за півтори. Міністри закордонних справ зібралися на це дуже важливе міжнародне зібрання у Києві.

Хочу сказати, що перший уже успіх – це рівень представлених і учасників міністерського засідання в Києві. У нас дійсно був дуже хороший рівень представлений. І всі 57 держав-учасниць були в Києві, всі 11 держав-партнерів зі співробітництва, керівники 5 інституцій ОБСЄ, керівники багатьох інших міжнародних організацій, які тісно співпрацюють, ці організації також приїхали до Києва.

– У Києві немає Держсекретаря США, пана Керрі, немає керівниці європейської дипломатії Кетрін Ештон. Тобто, рівень представництва з усіх держав, але перші особи деяких держав таки не приїхали.

В'ячеслав Яцюк: США були представлені на рівні заступника Держсекретаря, пані Нуланд. Це достатньо високий рівень представництва. І ми дуже вдячні за цей рівень представництва.

Справа у тому, що кожна, звичайно, держава вирішує щодо свого рівня представленості, але я вам можу сказати, що понад 70 делегацій були представлені на вищому рівні.

– Але, крім рівня, чи можемо говорити про попередні рішення, які очікуються? Ми всі чекаємо на підсумкову прес-конференцію. Але тим не менше, що зараз, на цей момент ви очікуєте? Які будуть рішення?

В'ячеслав Яцюк: На нинішньому етапі міністрам закордонних справ буде запропоновано попередньо узгоджений проект політичної декларації по «Гельсінкі+40». Це дуже важливе рішення. Це той процес, який фактично Україна розпочала під час свого головування.

Ви пам'ятаєте, що від самого початку ми наголосили, що врегулювання тривалих конфліктів на просторі ОБСЄ буде одним з основних пріоритетів нашого головування. Також уже попередньо погодили на експертному рівні проект декларації щодо придністровського врегулювання.

Вперше за всі попередні роки проведення таких заходів, міністерських засідань ОБСЄ, ми очікуємо, що може бути схвалене окреме рішення щодо нагріно-карабаського врегулювання. Це дуже важливий результат.

– Скажіть, будь ласка, а як щодо захисту журналістів? Чи буде якимсь рішенням сьогодні?

В'ячеслав Яцюк: Українському головуванню з великою імовірністю вдасться змінити попередню практику, попередніх років, коли державам-учасникам не вдавалося ухвалити жодного рішення в гуманітарному вимірі.

На жаль, так було на попередньому міністерському засіданні в Дубліні. На жаль, так було на попередньому засіданні два роки тому на міністерському засіданні у Вільнюсі.

Цього року в нас дуже хороші перспективи для того, щоб залишити в минулому цю практику. Уже кілька рішень в гуманітарному вимірі ми узгодили на експертному рівні. Але, звичайно, це ж міністрам закордонних справ вирішувати, чи вони погодяться з тими рішеннями.

Ми вже ухвалили, зокрема на експертному рівні, рішення щодо свободи думки, совісті, релігії та переконань. Ми вже ухвалили рішення щодо покращення становища ромів і сінтів.

Стосовно того проекту рішення, про яке Ви запитали. Це рішення стосується захисту журналістів. На нинішньому етапі переговори тривають.

– Пане Бущенко, рух «Стоп цензурі!» закликав ОБСЄ негайно надіслати спостерігачів в Україну, бо активісти переконані, що мандат спостерігачів ОБСЄ повинен передбачати право перебувати в залі суду під час розгляду справ затриманих учасників мирних зібрань та журналістів. Чи Ви підтримуєте це звернення? Чи потрібні Україні зараз спостерігачі ОБСЄ?

Аркадій Бущенко: Я думаю, що такі спостерігачі потрібні і громадянському суспільству, і перш за все вони потрібні владі, яка декларує, що буде проведене незалежне розслідування подій, які відбулися, що результати будуть оприлюднені, і що справедливість буде досягнута.

Якщо влада впевнена у тому, що вона дійсно хоче робити те, що вона декларує, то міжнародні спостерігачі – це дуже гарний метод довести, що влада відкрита, влада має намір відновити справедливість, покарати винних і звільнити невинних. Тому, я думаю, і влада наша має дуже сильно заохочувати таку місію.

– Я вчора уважно стежила за тим, що відбувалося на засіданні ОБСЄ в Києві. Були дуже різні виступи. Виглядає, що в ОБСЄ немає одностайної оцінки щодо подій в Україні.

Зокрема заступник Держсекретаря США Вікторія Нуланд закликала українську владу дослухатися до голосу народу.

Вікторія Нуланд: Для України настав момент піти назустріч прагненням народу чи його розчарувати і ризикувати скоченням до хаосу і насильства. Те, що відбувається тут, має значення для нас всіх і для цієї організації.

– Натомість міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров вважає подібні заяви неприйнятними.

Сергій Лавров: Нас здивували, чесно кажучи, деякі промови, які сьогодні прозвучали, які не вписувалися у порядок денний нашої організації. Це було те саме «тикання пальцем», яке для нас неприйнятне, для ОБСЄ, бо суперечить фундаментальним принципам, які схвалили ще 40 років тому.

– І вже сьогодні в Росії прем'єр-міністр цієї держави Дмитро Медведєв назвав походи деяких західних міністрів, учасників зустрічі ОБСЄ на Євромайдан у Києві втручанням у внутрішні справи України.

Пане Бущенко, на Вашу думку, чи це є «тиканням пальців»? Чи це справді суперечить фундаментальним принципам ОБСЄ?

Аркадій Бущенко: Можливо, деякі очільники іноземних місій були на Майдані. Я не думаю, що вони там були офіційно. І це їхня справа. Я не бачу у цьому ніякої проблеми.

– Міністр закордонних справ Канади був учора ввечері. Перед тим був міністр закордонних справ Німеччини. І генсек ОБСЄ також був. І про це повідомляють на офіційній сторінці ОБСЄ. Тому, я думаю, це офіційна позиція.

Аркадій Бущенко: Я не бачу проблем у тому, що люди, які приїхали до України, представники іноземних держав, захотіли самі пересвідчитися у тому, що відбувається на вулицях міста Києва зараз, а не керуватися тим, що їм повідомляють. Це право кожної людини і кожного посадовця перед тим, як робити якісь заяви, пересвідчитися самому у тому, що відбувається на вулиці.

Звичайно, можливо, для Росії це неприйнятно. Там прийнято користуватися якоюсь «секонд-хенд»-інформацією. Але для європейських країн – вони користуються переважно тим, що бачать.

– Пані Калетник, ті гості, які приїхали до Києва на засідання ОБСЄ, дуже по-різному ставляться до того, що відбувається в Україні. Чи вважаєте Ви це втручанням у внутрішні справи української держави, чи, навпаки, підтримкою українського народу?

Оксана Калетник: Це вже не перший раз, коли різні країни стикаються з такими подіями, які є сьогодні в нас. Навіть не треба далеко ходити. Я вчора мала розмову з деякими представниками, які приїхали сюди. Думки дійсно, як Ви кажете, різні.

І я пригадала події, які були влітку, коли засідання планове ОБСЄ відбувалося у Стамбулі якраз після того, коли був розгін мирної демонстрації у Стамбулі. І там, дійсно, навіть три тисячі постраждалих було, і три людини загинуло. Напад був о 5-й ранку, саме влада застосувала силу до цієї демонстрації. Але не було відкладене засідання. І сказати, що весь порядок денний був присвячений саме цим подіям – ні.

І, до речі, якщо пригадати саме ті події, то міністр іноземних справ Туреччини мав розмову по телефону з секретарем США, де він чітко наголосив на думці несприйняття такого різкого втручання міжнародної спільноти в особисті справи Туреччини.

– Я можу сказати, що вчора про насильство в Україні, про проблеми свободи слова багато говорили на зустрічі в Києві. Ця тема була лейтмотивом виступів багатьох дипломатів.

І взагалі після кровопролиття у Києві тиждень тому звучали навіть заклики до бойкоту київського засідання ОБСЄ. З такою думкою виступив колишній посол США в Україні Стівен Пайфер. Деякі інші західні оглядачі казали, що їхати до Києва треба, але прохолодно ставитися до української влади, ледь не тиснути руку українським урядовцям.

Я запитала про те, як ставиться до подібних закликів президент ПА ОБСЄ, парламентарій з Чорногорії Ранко Кривокапича.

Ранко Кривокапич: Я не думаю, що таке питання існує. Я не бачу, щоб хтось так покинув засідання. Я бачу ознаки демократії, що розвиваються. Це боляче, це важко, але це шлях, яким встановлюють демократію.

Я погоджу з країни, яка теж має досвід з демократією. Це завжди важко встановлювати стабільну демократію в таких країнах. Я вірю, що ваша демократично обрана влада подолає ці питання разом з родиною ОБСЄ, іншими міжнародними партнерами.

– Насправді в Києві звучать дуже різні оцінки.

Маємо запитання радіослухача.

Слухачка: Я хотіла б запитати комуністку, чи вона буде захищати український народ чи буде захищати російський захищати? І чи не хочеться їм перейменувати їхню партію – не партію України, а партію Росії?

І ще. Коли вони будуть голосувати правильно, справедливо і чесно? Дайте відповідь.

Оксана Калетник: По-перше. Я хочу пригадати слова Черчилля, який говорив, що немає друзів, немає ворогів, є тільки інтереси. І саме такою буде відповідь у мене на Ваше питання, кого конкретно захищає КПУ і на кого спрямовані дії щодо просування інтересів народу України.

І сьогодні в сучасній історії взагалі немає розуміння, що є друзі чи вороги. У всіх країн є інтереси. І якщо ми не усвідомимо, що в нашій країні теж є інтереси, і ми повинні згуртовано діяти для досягнення виконання цих інтересів, тоді ми і будемо, як кажуть, маніпулятивно кожного разу застосовані на бік тих чи інших інтересів. Неважливо, чи це буде Росія, чи це буде ЄС, чи це будуть США.

Давайте займати саме дорослу позицію і розуміти, чого ми хочемо і що для того треба.

– Пані Калетник, а як ставиться фракція КПУ до пропозицій запросити спостерігачів ОБСЄ для врегулювання ситуації в Україні?

Напередодні представники ОБСЄ казали, що звернення громадськості їм недостатньо, їм потрібно, щоб це було звернення або українського уряду, або Верховної Ради. Чи потрібно це зараз?

Оксана Калетник: Сьогодні напружена ситуація. І саме невирішенням питання діалогу між владою, суспільством і активною частиною населення. Така проблематика стоїть у нас не вчора і не сьогодні. Всі 20 років у цьому трикутнику ми не можемо знайти спільної мови. Із-за цього дійсно відбуваються ті катаклізми, які все більше і більше стають гарячими.

Що таке країна? Це всі інтереси.

– Потрібна закордонна допомога тут, в Україні, чи ні?

Оксана Калетник: Ми кожного разу намагаємося забігти, чи нам Ганс прибіжить щось вирішить, чи Іван нам дасть якусь допомогу. Треба просто зрозуміти. Це ж, як у сім'ї. Скажіть, якщо сім'я хоче бути дійсно самостійною...

– Тобто ні?

Оксана Калетник: Так. Я вважаю так, що тільки так у кожній родині визначається ситуація. А якщо ми бігаємо і сусідам до свого столу пропонуємо сісти чи піти в нашу, як кажуть, спальню, і давати якісь там поради, то, вважаю, нічого доброго з цього не вийде.

– Запитання ще одного слухача.

Слухач: Мені дуже дивно і прикро, що нас вважають за «бандерів», що нас вважають за людей, які хочуть розділити країну.

Дуже дивно, що Ви говорите, що Ви щось робите. Ви абсолютно нічого навіть не стараєтеся зробити. Ви позаймали собі великі посадові місця як для себе, так і для своєї родини, для всіх своїх близьких, знайомих і маєте такі зарплати, про які нам тільки мріяти.

Мені дуже прикро, якщо Ви думаєте, що ми будемо терпіти. Повірте, Україна повстане, і ми доб'ємося без вас своєї свободи.

– Ми сьогодні обговорюємо ситуацію в ОБСЄ, роль України в цій міжнародній організації. Зрозуміло, що надходить критика від багатьох до дій української влади.

Країну розривають на частини кожен на своєму рівні. Всі чиновники не виконують державні послуги, просто заробляють на цих місцях

Оксана Калетник

Оксана Калетник: Я з розумінням ставлюся до того, що зараз почула від слухача, який зараз висловився. Тому що, дійсно, в країні криза, оця агресія, внутрішня, не просто так виникла. Тому що, якщо навіть порівнювати Майдан 2004 року і зараз ... Чого 2004 року вимагав Майдан? Стати на іншу платформу цінностей. І ми так цього і не зробили. І тому сьогодні ми бачимо дійсно, знаєте, країну розривають просто на частини кожен на своєму рівні. Всі чиновники не виконують державні послуги, а вони просто заробляють на цих місцях.

– А чому тоді Ви не голосували за відставку цього уряду, якщо Ви так критикуєте чиновників?

Оксана Калетник: Чому ми не голосували?

– Так.

Оксана Калетник: Якщо, дійсно, велухатися і вдивитися у деталі, а в нас на сьогодні при тій агресії, яка є, немає можливості побачити ті деталі. До речі, саме таке зауваження і ставлення вчора віце-президент ПА ОБСЄ висловив, пан Церетелі, який сказав: для мене був подив, що люди не знають, про що асоціація, що певного діалогу в країні не було, і саме така ситуація сьогодні народила вибух.

Так от, повертаючись до нашого голосування. Коли було внесена до Верховної Ради пропозиція... А ми неодноразово ставили питання щодо звільнення чинного уряду саме за що? За те, що дійсно не виконані взяті на себе зобов'язання, немає чіткого...

– Але тим не менше цей уряд залишився.

Оксана Калетник: І коли опозиція вносить пропозицію звільнити уряд тільки за те, що вони не підписали угоди про євроасоціацію, про яку наша фракція наголошувала, що у тому вигляді, в якому вона підготовлена, її підписувати неможливо. І тому ми внесли пропозицію про звільнення, але за іншими форматами.

– Пане Бущенко, наскільки зараз ОБСЄ враховує голос громадянського суспільства з України та інших держав?

Аркадій Бущенко: Ми мали зустрічі з представниками ОБСЄ саме з приводу подій, які відбуваються в Україні. Ми наголошували на тому, що важливо мати міжнародну місію спостерігачів.

Я думаю, що тут не треба плутати. Ми не закликаємо якихось посередників сюди, які будуть намагатися владнати конфлікт всередині влади. Ми запрошуємо спостерігачів, які будуть спостерігати за тим, як влада виконує свої обіцянки, а саме провести ефективне незалежне розслідування того, що відбулося. Це побиття міліцією мирних громадян. І саме для цього вони потрібні.

Якщо влада не потребує посередників, будь ласка, хай домовляються самі. Ми хочемо за цим поспостерігати.

– А як Ви оцінюєте зараз дії української влади з розслідування побиття, насильства?

Аркадій Бущенко: Дуже упереджені. Ми бачимо ефективні дії влади з переслідування тих, хто був на боці демонстрантів, і ми не бачимо жодних рухів у бік того... Ну, там є порушені справи, але якогось видимого просування немає. Виглядає дуже упереджено.

– Пані Калетник, а яка Ваша думка? Як Ви оцінюєте дії влади з розслідування кривавих подій?

Оксана Калетник: Це ж не перший раз, коли у нас є зауваження щодо взагалі всієї системи. І думати про те, що система діє сьогодні іншим чином, ніж вона діяла всі 20 років, взагалі вважаю, що нічого такого чудесного не відбулося. Тому от саме ті стандарти, які застосовуються впродовж 22 років, як традиційні, сьогодні є.